

Església de Tarragona

Butlletí Oficial de l'Arquebisbat

Núm. 1

Gener 2011

ESGLÉSIA DE TARRAGONA

BUTLLETÍ OFICIAL DE L'ARQUEBISBAT

1

Tarragona, gener de 2011
3a època. Núm. 450

Secció oficial

Santa Seu

Secretaria d'Estat

Agraïment per la felicitació de Nadal adreçada al Sant Pare. 3

Sr. Arquebisbe

Homília en el 150è aniversari de la Fundació de la Congregació de les carmelites missioneres i de les carmelites missioneres teresianes, i bicentenari del naixement del P. Palau..... 4

Homília en la Solemnitat de la Immaculada Concepció..... 7

Homília en la Missa del Gall 10

Parlament en la consagració i presa de possessió de Mons. Xavier Novell com a bisbe de Solsona 13

Reflexions a propòsit dels 25 anys d'*Arrels cristianes de Catalunya* 15

Als Quatre Vents

323. De la mà de la Immaculada 18

324. Podem parlar amb Déu! 19

325. Fruits del Nadal 20

326. La família de Jesús 21

Activitats del mes de desembre de 2010..... 23

Secretaria General i Cancelleria

Nomenaments del mes de desembre de 2010..... 28

Temes tractats en la reunió n. 18 del Consell Pastoral Diocesà.. 29

Confirmacions administrades l'any 2010..... 29

Objectiu 4t del Pla pastoral diocesà 2010-2013:

L'atenció pastoral a les parròquies en el futur immediat

Carta de presentació de les orientacions de treball per als preveres en reunió arxiprestal.....	31
Annex: Aplicació del 4t objectiu del Pla pastoral.....	32
Projecte del Secretariat diocesà de laics amb missió pastoral per a la promoció en formació i responsabilitat de laics per a la pastoral parroquial	34

Secció informativa

Crònica relativa al traspàs de titularitat de l'Escola Sant Rafael de la Selva del Camp.....	38
--	----

Tarraconense

Nomenament del nou bisbe de Solsona, Mons. Xavier Novell...	39
---	----

Secció documental

Sant Pare

Discurs a la cúria romana en ocasió del Nadal	40
Missatge <i>Urbi et Orbi</i> de Nadal	46

(48 p.)

Redacció i Administració: Pla de Palau, 2. Telèfon: 977 23 34 12. 43003 Tarragona

Portada: Església arxiprestal de Sant Joan Baptista de Valls i imatge de la Mare de Déu de la Candela que s'hi venera

Fotografia: Santi Grimau

Dip. Legal: T. 2 - 1958

Indústries Gràfiques Gabriel Gibert. C/ Cartagena, 12. Tel. 977 22 45 58. 43004 Tarragona

Composició i muntatge del text: Secretaria General i Cancelleria

Publicitat: Arquebisbat de Tarragona - Secretaria General - Tel. 977 23 34 12 ext. 212 (Montserrat)

Santa Seu - Secretaria d'Estat

AGRAÏMENT

per la felicitació de Nadal adreçada al Sant Pare

SECRETARIA DE ESTADO

PRIMEIRA DIRECCIÓ. AGENCIA DE CANALS

Vaticano, 18 de diciembre de 2010

N. 168.100

Señor Arzobispo:

El Papa Benedicto XVI ha recibido con agrado la atenta felicitación que ha tenido la gentileza de dirigirle con motivo de las fiestas de Navidad y Año Nuevo, asegurándole, asimismo, una ferviente oración por su ministerio de Pastor de la Iglesia Universal.

Su Santidad ha apreciado vivamente este testimonio de afecto y devoción, deseando que la encarnación del Verbo, en la que se cumple de manera insuperable la condescendencia de Dios (cf. Exh. ap. *Verbum Domini*, 11), sea fuente de gozo interior y de renovado anuncio de la salvación.

Con estos sentimientos, el Santo Padre, invocando la amorosa protección de la Virgen María, *Mater Verbi et Mater laetitiae*, le imparte de corazón la Bendición Apostólica, que de corazón hace extensiva a cuantos están confiados a su solicitud pastoral.

Aprovecho la oportunidad para expresarle, Señor Arzobispo, mi consideración y estima en Cristo.

✠ Fernando Filoni
Sustituto

Mons. Jaume PUJOL BALCELLS
Arzobispo de Tarragona

TARRAGONA

Sr. Arquebisbe

HOMILIA

en la celebració del 150è aniversari de la fundació de la Congregació (1860-2010) i 200 aniversari del naixement del P. Palau a Aitona (29/12/1811). Casa mare de les carmelites missioneres teresianes de Tarragona, 14 de novembre de 2010

Un cordial saludo a la Hna. General, Luisa Ortega; a las Hnas. Provinciales de Barcelona, Madrid y Chile; a la superiora de la Comunidad de Tarragona. A los miembros de los consejos generales y provinciales. Un saludo a todas las hermanas de las diversas comunidades, profesores, alumnos y exalumnos. Ilmo. Sr. Alcalde, vicepresidente de la Diputación. Demás autoridades. Miembros de las Cofradías. Familiares del pare Palau. Muy queridos todos, hermanos y hermanas que nos acompañáis en este acontecimiento: 150 aniversario de la fundación de la Congregación (1860-2010) y 200 del nacimiento del beato P. Francesc Palau Quer en Aitona (29/12/1811). No quiero dejar de dar un saludo especial a todos los jóvenes que habéis venido para vivir aquí, junto a los restos mortales del P. Palau, estos aniversarios.

El día previsto para esta celebración era el pasado domingo, día 7, pero a estas horas estábamos celebrando, junto al Santo Padre, la Dedicación del templo de la Sagrada Familia. A distancia de una semana sólo podemos dar gracias a Dios y pedirle que llenemos nuestros corazones con las palabras y los gestos que el Romano Pontífice, el Sucesor de Pedro, nos ofreció en ese día. Además, estuvo hospedado en Barcelona, donde vosotras, Carmelitas Misioneras Teresianas atendéis al Sr. Arzobispo y cardenal, y por tanto de alguna manera sois las que estuvisteis más cercanas al Papa. ¡Qué contento desde el cielo debía estar vuestro Fundador!

En la homilía de la celebración de dedicación de la Sagrada Familia dijo: «Este acto es también, de algún modo, el punto cumbre y la desembocadura de una historia de esta tierra catalana que, sobre todo desde finales del siglo XIX, dio una pléyade de santos y de fundadores, de mártires y de poetas cristianos. Historia de santidad, de creación artística y poética, nacidas de la fe, que hoy recogemos y presentamos como ofrenda a Dios en esta eucaristía.» Yo pensé en vuestro fundador, ya que ese era el día —7 de noviembre— de la fundación de vuestra querida congregación.

He meditado muchas veces la vida y la obra de vuestro fundador, porque sabéis que os tengo un cariño muy especial, desde el primer momento, ya que durante dos años y medio me habéis cuidado con un cariño que no puedo ni quiero olvidar. Vuestro Fundador destacaba por su amor a la Iglesia, su Amada. La presencia del vicario de Cristo entre nosotros nos debe

llevar a meditar también nuestro amor a la Iglesia, para imitar a vuestro fundador. Pero veamos su itinerario.

Francisco Palau fue un hombre místico, buscador, visionario, profeta, misionero, escritor, apasionado por el misterio de comunión: Dios y los prójimos en unidad. Durante su niñez y juventud descubre que el corazón de todo ser humano tiene una capacidad infinita para amar. Años más tarde lo expresa con estas palabras: «Nuestro corazón está fabricado para amar y ser amado y sólo vive de amor.» Y añadía: «Dios escribió con su propio dedo en las tablas de mi corazón esta ley: Amarás con todas tus fuerzas [...]. Esta voz eficaz creó en mí una pasión inmensa, la que se hizo sentir desde mi infancia y se desarrolló en mi juventud. Yo, joven, amaba con todas mis fuerzas, porque la ley de la naturaleza me impulsaba con ímpetu irresistible.»

Sin embargo, durante gran parte de su vida, vive en clave de «búsqueda», ya que experimenta en su corazón un vacío, una insatisfacción, como él mismo nos lo narra: «Mi corazón semejante a una débil barquichuela, había extendido sus velas [...] y carecía de dirección. Fui en pos de lo bello, bueno y amable que los sentidos presentaban, pero con ello sólo se hacía sentir en el corazón un vacío inmenso.» Este vacío le lleva a buscar a Dios, pero a Dios sólo, creyendo que la divinidad sin relación a los prójimos basta. Pero nos dice que «poco satisfecho [...] busqué dentro y fuera de mí, busqué en la soledad del claustro, dentro de mí mismo, y nada hallé».

Es hasta el día 12 de noviembre de 1860, cuando Dios le concede en la Catedral de Ciutadella (Menorca) una experiencia mística que marcará su vida, Dios le hace descubrir lo que es el proyecto de Dios Padre para la humanidad y al mismo tiempo una realidad que es ya de por sí existente: tiene una experiencia profunda de unidad total, se le descubre que Dios y los prójimos son una unidad, una sola y misma cosa en Cristo, se le revela el Cristo místico (o Cristo total), la humanidad «una en Dios».

Francisco Palau experimenta el gran misterio de comunión universal, y desde esta experiencia la Iglesia se le revela como: «Cristo y los prójimos formando una sola familia, un solo cuerpo, unido entre sí con su cabeza. Los prójimos, bajo Cristo su cabeza unidos entre sí por amor. Los prójimos formando en Dios una sola cosa.» Francisco nos invita a vivir una espiritualidad de comunión, una espiritualidad eclesial:

Lo anterior le lleva a vivir en radicalidad el amor a Dios y a los prójimos mediante el servicio y las obras concretas de cada día. Este misterio de profunda e íntima unión fue lo que constituyó la pasión y el eje de la vida de Francisco Palau, a este misterio llamó su «Amada». Transmite su espíritu a sus hijas e hijos espirituales para que sigan anunciando al mundo este plan divino de comunión en Cristo que debe hacerse visible en la Iglesia.

En el año 1860 Francisco Palau comienza su obra y funda lo que llama la «familia de Elías», las «uniones de fraternidad», fruto de su experiencia mística eclesial y de la convicción de que Teresa de Ávila le ha llamado a esta obra. Francisco, abierto a las necesidades de la Iglesia de rostros concretos, lee los signos de los tiempos y descubre entonces la necesidad de que la familia palautiana viva el carisma de comunión educando a niños y jóvenes, atendiendo a los enfermos a domicilio (en Tarragona se conoce a las hermanas por «Germanes de la Vetlla»).

Tras un retiro en Es Vedrà tomó la decisión: Tarragona sería el centro más importante de su obra fundacional, allí iba a reunir todas sus fuerzas, era la sede metropolitana y le ofrecía la posibilidad que personas y circunstancias le habían negado en Barcelona. Escribía un mes antes de morir: «Yo estoy dispuesto a sacrificarlo todo para venir en auxilio de Tarragona, porque es el punto que más importancia tiene.»

En los últimos años de su vida el P. Palau se da prisa para dejar organizados y legitimados jurídicamente a sus terciarios carmelitas. Llega a suplicar a Dios un poco más de vida. Alcanzó a redactar el texto constitucional en febrero de 1872, pero la muerte en marzo de este año (muere en Tarragona, en la calle de la Misericordia), llegó prematuramente y quedó para sus sucesores la tarea de organización y reconocimiento legal de la familia palautiana.

A la muerte de Francisco quedan fundadas seis comunidades femeninas: Santa Creu de Vallcarca, El Vendrell, Graus y Estadilla; Aitona y Tarragona. Y seis comunidades masculinas: San Honorato de Randa, Santa Catalina, Es Cubells, Aitona, Santa Creu y El Vendrell.

Celebrar estos aniversarios implica: Dar gracias a Dios por la vida y obra del beato Francisco Palau y por la vida de tantas hermanas, hermanos y laicos que han seguido sus huellas, hoy presentes en los cinco continentes.

Como se lee en una de vuestras circulares con motivo de estos aniversarios, os ha de servir «también para encender con más fuerza la pasión por el proyecto divino de comunión que en Francisco Palau se hizo experiencia eclesial. «Vivo y viviré por la Iglesia, vivo y moriré por ella.» «Que sea un tiempo para reavivar la misión de vivir y trabajar, como Iglesia de Jesucristo, por la unidad de la gran familia humana, en solidaridad efectiva con quienes llevan en su cuerpo las señales de la pasión de Jesús, al ver pisoteada o incluso negada su dignidad de hijos y hermanos. Que la memoria de Francisco Palau os lance a vivir, como él, en una entrega total y sin reservas al servicio de la Amada, al servicio del evangelio, de la Verdad, de la justicia, de la paz, al servicio del Reino.» (Circular de las dos generales de las CMT y CM).

Que estos aniversarios os estimulen a volver a lo esencial de vuestra vida consagrada, para que seáis signos del amor de Dios Padre, en medio de la

misión encomendada. Y que tengáis también abundantes frutos de santidad, de amor de Dios, y de deseos de cumplir, como María y José —al que tanta devoción tenía vuestro Padre—, la voluntad de Dios en todo momento.

Así sea.

HOMILIA

en la solemnitat de la Immaculada Concepció. Catedral, 8 de desembre de 2010

Benvolgut Capítol de la Catedral, preveres concelebrants, germanes i germans en Crist mort i ressuscitat.

Benvolguts germans i germanes: El 25 de març de 1858, a la gruta tocant al riu Gave, Bernadette Subirous pregunta a la Mare de Déu quin és el seu nom, i ella, sense deixar de somriure, li respon: «Sóc la Immaculada Concepció.» Aquest és el nom de la solemnitat que avui celebrem en honor de qui va tenir el privilegi singular de néixer sense pecat original, és a dir, sense la inclinació torçada de la voluntat. Aquest privilegi és amb vista a la seva maternitat divina: és lògic que aquella que havia de ser la mare de Déu fos preservada de tot pecat i fos, també, plena de totes les gràcies. Això, però, no vol dir que li fossin estalviats el cansament, les contrarietats i la lluita per tirar endavant les coses de la seva vida fins al moment culminant en què el seu Fill és clavat a la creu i, al cap de tres dies, ressuscita.

Maria té una relació singular amb Crist, el Fill de Déu, que com a home va voler convertir-se en fill de Maria. Però pel fet d'estar totalment unida a Jesús ens pertany també totalment a nosaltres. Podem dir que Maria està més a prop nostre que qualsevol altre ésser humà, perquè Crist és home per als homes i tota la seva vida és una vida per a nosaltres. I és també Mare de l'Església pel fet de ser Mare de Crist, cap de l'Església. Així com són inseparables Crist i l'Església, també ho són aquesta i Maria.

De Maria hem d'aprendre a ser ànimes eclesials —és una expressió que van fer servir els Pares de l'Església— per a poder presentar-nos també nosaltres, segons la paraula de sant Pau, «immaculats» davant el Senyor, tal com ell ens va voler des del principi.

Però ara ens cal preguntar: Què significa que Maria és Immaculada? Aquest títol té alguna cosa a dir-nos? La litúrgia d'avui, amb dues grans imatges, ens aclareix el contingut d'aquesta paraula. La primera, el relat meravellós de l'anunci a Maria, la verge de Natzaret, de la vinguda del Messies.

La salutació de l'àngel està entreteixida amb fils de l'Antic Testament, especialment del profeta Sofonies, i ens fa comprendre que Maria, la dona humil de província, que prové d'una estirp sacerdotal i porta en ella el

gran patrimoni sacerdotal d'Israel, és la «resta santa» d'Israel a què feien referència els profetes en tots els períodes turbulents i tenebrosos. En ella habita el Senyor, en ella troba el lloc del seu descans. Ella és la casa viva de Déu, que no habita en edificis de pedra, sinó en el cor de l'home viu. Ella és el rebrot que floreix del tronc abatut de David. En ella es compleixen les paraules del salm: «La terra ha donat el seu fruit» (Sl 67,7). Ella és la tija de la qual deriva l'arbre de la redempció i dels redimits. Déu no ha fracassat, com podia semblar a l'inici de la història amb Adam i Eva, o durant el període de l'exili a Babilònia, i com semblava novament en el temps de Maria, quan Israel s'havia convertit en un poble sense importància en una regió ocupada pels romans, amb molt pocs signes recognoscibles de la seva santedat. Déu no ha fracassat.

La segona imatge és una mica més difícil i fosca. És una metàfora, agafada del llibre del Gènesi, que ens parla d'una gran distància històrica, que només amb esforç es pot aclarir. Es prediu que, durant tota la història, continuarà la lluita entre l'home i la serp, és a dir, entre l'home i les forces del mal i de la mort. Però també s'anuncia que «el llinatge» de la dona un dia vencerà i esclafarà el cap de la serp. Si juntament amb l'Església creient i orant ens posem a l'escolta davant aquest text, llavors podem començar a comprendre què és el pecat original, el pecat hereditari, i també quina és la defensa contra aquest pecat hereditari, que és la redempció.

El quadre que se'ns presenta en aquesta pàgina és que l'home no es fia de Déu. Temptat per les paraules de la serp, abriga la sospita que Déu, en definitiva, li treu una mica de la seva vida, que Déu és un competidor que limita la llibertat, i que només serem plenament éssers humans quan el deixem de banda, és a dir, que només d'aquesta manera podem realitzar plenament la nostra llibertat.

Aquesta és la gran temptació de l'home actual: viure amb la sospita que l'amor de Déu crea una dependència i que li cal desempallegar-se d'aquesta dependència per a ser plenament ell mateix. L'home no vol rebre de Déu la seva existència i la plenitud de la seva vida. Ell vol prendre per si mateix de l'arbre del coneixement el poder de plasmar el món, de fer-se déu, elevant-se al seu nivell, i de vèncer amb les seves forces la mort i les tenebres. No vol comptar amb l'amor que no li sembla fiable, sinó únicament amb el coneixement, ja que li confereix el poder. Més que l'amor, busca el poder, amb el qual vol dirigir de manera autònoma la seva vida. En fer això, es refia de la mentida més que de la veritat, i així s'enfonsa amb la seva vida en el buit, en la mort.

Però no hem de ser pessimistes. Amor no és dependència, sinó do que ens fa viure. La llibertat d'un ésser humà és la llibertat d'un ésser limitat i, per tant, és limitada ella mateixa. Només la podem posseir com llibertat compartida, en la comunió de les llibertats.

Si visquéssim contra l'amor i contra la veritat —contra Déu—, llavors ens destruiríem recíprocament i destruiríem el món. Així no trobem la vida, sinó que obrem en interès de la mort. Tot això està relatat, amb imatges immortals, en la història de la caiguda original i de l'expulsió de l'home del Paradís terrenal.

Estimats germans i germanes, si reflexionem sincerament sobre nosaltres mateixos i sobre la nostra història, hem de dir que amb aquest relat no només es descriu la història de l'inici, sinó també la història de tots els temps, i que tots portem dins nostre una gota del verí d'aquesta manera de pensar reflectit en les imatges del llibre del Gènesi. Aquesta gota de verí l'anomenem pecat original.

Davant la temptació, com assenyalava Benet XVI, que una persona que no peca per res en el fons és avorrida, que li falta alguna cosa en la seva vida —la dimensió dramàtica de ser autònoms—, que la llibertat de dir no, el baixar a les tenebres del pecat i voler actuar per nosaltres mateixos forma part del veritable fet de ser homes, hem de revelar-nos i comprendre que no és així, és a dir, que el mal enverina sempre, no eleva l'home, sinó que l'envileix i l'humilia, no el fa més gran, més pur i més ric, sinó que li fa mal i l'empeteix.

En el dia de la Immaculada hem d'aprendre més bé això: l'home que s'abandona totalment a les mans de Déu no es converteix en una marioneta de Déu, en una persona avorrida i conformista, no perd la seva llibertat. Només l'home que es posa totalment en mans de Déu troba la llibertat veritable, l'amplitud gran i creativa de la llibertat del bé. L'home que es dirigeix cap a Déu no es fa més petit, sinó més gran, perquè gràcies a Déu i juntament amb ell es fa gran, es fa diví, arriba a ser veritablement ell mateix. A més, l'home que es posa en mans de Déu no s'allunya dels altres, retirant-se a la seva salvació privada; al contrari, només llavors el seu cor es desperta veritablement i ell es transforma en una persona sensible i, per tant, benèvola i oberta.

La conclusió és clara: com més a prop està l'home de Déu, més ho està dels homes. Ho veiem en Maria. El fet que està totalment en Déu és la raó per la qual està també tan a prop dels homes. Per això pot ser la Mare de tot consol i de tota ajuda, una Mare de misericòrdia, una Mare a la qual tots, en qualsevol necessitat, poden gosar dirigir-se en la seva debilitat i en el seu pecat, perquè ella ho comprèn tot i és per a tots la força oberta de la bondat creativa.

Com a Mare que es compadeix, Maria és la figura anticipada i la imatge permanent del Fill. I així veiem que també l'advocació de la Dolorosa, de la Mare que comparteix el sofriment i l'amor, és una veritable imatge de la Immaculada. El seu cor, per mitjà del ser i el sentir amb Déu, es va ei-

xamplar. En ella, la bondat de Déu es va apropar i s'acosta molt a nosaltres. Així, Maria és davant nostre com a signe de consol, d'ànim i d'esperança. S'adreça a nosaltres, dient: «Tingues el coratge de gaudir amb Déu. Prova-ho. No li tinguis por. Tingues la valentia d'arriscar-te amb la fe. Tingues la valentia d'arriscar-te amb la bondat. Tingues la valentia d'arriscar-te amb el cor pur. Fes un compromís seriós amb Déu, i llavors veuràs que precisament així la teva vida s'eixampla i s'il·lumina, i no resulta avorrida, sinó plena de sorpreses infinites, perquè la bondat infinita de Déu no s'esgota mai.

Donem gràcies en aquest dia de festa al Senyor pel gran signe de la seva bondat que ens ha donat en Maria, la seva Mare i Mare de l'Església. Demanem-li que posi Maria en el nostre camí com a llum que ens ajudi a convertir-nos també nosaltres en llum i a portar aquesta llum a tantes persones que encara no la tenen. Corresponguem a l'amor de Maria. Que la devoció a la Mare de Déu ens ajudi en totes les nostres inquietuds.

HOMILIA

en la Missa del Gall. Catedral, 24 de desembre de 2010

Benvolgut Capítol de la Catedral, preveres concelebrants i diaques. Digníssimes autoritats. Benvolguts tots els qui participeu en la celebració eucarística en aquesta església Catedral. Per a tots una salutació molt afectuosa en aquesta nit de Nadal.

«El Senyor m'ha dit: Tu ets el meu fill, jo t'he engendrat avui.» Amb aquestes paraules del Salm segon, l'Església inicia la santa missa de la vigília de Nadal, en la qual celebrem el naixement del nostre Redemptor Jesucrist a l'establia de Betlem. Antigament, aquest Salm pertanyia al ritual de la coronació del rei de Judà. El poble d'Israel, per raó de la seva elecció per part de Déu, se sentia de manera particular fill de Déu. I com que la personificació d'aquell poble era el rei, la seva entronització es vivia com un acte solemne d'adopció per part de Déu. Aquestes paraules que de fet eren més l'expressió d'una esperança que d'una realitat present, en la nit de Betlem van adquirir un significat nou i inesperat. El Nen en el pessebre és veritablement el Fill de Déu. Déu no és soledat eterna, sinó un cercle d'amor en el recíproc lliurar-se i tornar-se a lliurar. Ell és Pare, Fill i Esperit Sant. Podem dir que Déu viu en família.

Però el que més ens admira és que en Jesucrist, el Fill de Déu, Déu mateix es fa home. El Pare li diu: «Tu ets el meu fill.» Déu és tan gran que pot fer-se petit. Déu és tan poderós que pot fer-se inerm i venir a trobar-nos com a nen indefens perquè puguem estimar-lo. Déu és tan bo que pot renunciar al seu esplendor diví i descendir a un estable perquè puguem trobar-lo i, d'aquesta manera, la seva bondat ens toqui, se'ns comuniqui i continuï actuant a través nostre. Podríem dir que el Nadal és això: «Tu

ets el meu fill, avui jo t'he engendrat.» Déu s'ha fet un de nosaltres, ens dóna la mà, perquè puguem estar amb ell, perquè puguem arribar a ser semblants a ell. Ha triat com a signe seu el Nen a la menjadora: ell és així. D'aquesta manera aprenem a conèixer-lo. *Fill* és, per tant, la primera paraula de la litúrgia d'aquesta Nit santa.

Escoltem també el que la litúrgia ens ha recordat en la primera lectura, del llibre del profeta Isaïes, i que és la segona paraula a destacar: «El poble que avançava a les fosques ha vist una gran llum, una llum resplendeix per als que vivien al país tenebrós» (Is 9,1). La paraula *llum* impregna tota la litúrgia d'aquesta missa. S'hi fa referència novament en el paràgraf de la carta de sant Pau a Titus: «S'ha revelat l'amor» (Tt 2,11). L'expressió «s'ha revelat» significa el mateix que s'expressa amb les paraules «una llum resplendeix». La manifestació —l'epifania— és la irrupció de la llum divina en el món ple de foscor i amb problemes sense resoldre. Finalment, l'evangeli relata com la glòria de Déu es va aparèixer als pastors i «els envoltà de llum» (Lc 2,9). Allà on es manifesta la glòria de Déu es difon al món la llum. «Déu és llum, en ell no hi ha foscor de cap mena», ens diu sant Joan (1Jn 1,5). La llum és font de vida.

Però llum significa sobretot veritat i coneixement, en contrast amb la foscor de la ignorància i la mentida. Així, la llum ens indica el camí que ens fa viure. Però a més, quan dóna calor, la llum significa també amor. On hi ha amor, sorgeix una llum en el món; on hi ha odi, en canvi, el món queda en la foscor. Certament, a l'establia de Betlem apareix la gran llum que el món espera. En aquell Nen posat a la menjadora Déu mostra la seva glòria: la glòria de l'amor, que es dóna a si mateix com a do i es priva de tota grandesa per a conduir pel camí de l'amor.

La llum de Betlem mai no s'ha apagat. Ha il·luminat homes i dones al llarg dels segles, els ha embolcallat en la seva llum. I així, on ha brotat la fe en aquell Nen, ha florit també la caritat: la bondat cap als altres, l'atenció sol·lícita als dèbils i als que pateixen, la gràcia del perdó. Des de Betlem un rastre de llum, d'amor i de veritat impregna els segles. Si ens fixem en els sants —en tots, des de sant Pau i sant Agustí fins a santa Teresa de l'Infant Jesús i la mare Teresa de Calcuta—, veurem aquest corrent de bondat, aquest camí de llum que s'inflama sempre de nou en el misteri de Betlem, en el Déu que s'ha fet Nen. Contra la violència d'aquest món Déu oposa, en el seu Fill fet un Nen, la seva bondat i ens crida a seguir-lo.

Amb el terme *pau* arribem a la tercera paraula clau de la litúrgia d'aquesta Nit santa, juntament amb *fill* i *llum*. Al nen que anuncia Isaïes ell mateix l'anomena «Príncep de la pau». Diu que en el seu regne «la pau no tindrà fi.» En l'evangeli s'anuncia als pastors: «Glòria a Déu a dalt del cel, i a la terra pau als homes que estima el Senyor.» Qui són els homes a qui Déu estima i per què els estima? És que estima només determinades persones i

abandona les altres a la seva sort? L'evangeli respon a aquestes preguntes presentant algunes persones concretes estimades per Déu. Algunes ho són individualment: Maria, Josep, Isabel, Zacaries, Simeó, Anna, etc. Però també hi ha dos grups de persones: els pastors i els savis de l'Orient, anomenats reis mags. Podem reflexionar ara sobre els pastors, i us recomano també que, en aquest temps de Nadal, procureu fer pregària davant del pessebre; veureu com les figures ens parlen, ens diuen coses. Quin tipus d'homes són aquest pastors? En el seu ambient, els pastors eren menyspreats, se'ls considerava poc de fiar. Però qui eren en realitat? Certament no eren grans sants, si amb aquest terme es fa referència a persones de virtuts heroïques, gent il·lustre. Eren ànimes senzilles. L'evangeli destaca una característica que després, en les paraules de Jesús, tindrà un paper important: eren persones que vigilaven. Això val sobretot en el seu sentit exterior: a la nit vetllaven a prop de les seves ovelles. Però també podem descobrir un sentit més profund: estaven disposats a escoltar la paraula de Déu, l'anunci de l'àngel, com de fet així va ser. La seva vida no estava tancada en ella mateixa; tenien un cor obert. Potser, en el més íntim del seu ésser, estaven esperant alguna cosa. La seva vigilància era disponibilitat, disponibilitat per escoltar, disponibilitat per posar-se en camí, era espera de la llum que els indiqués el camí.

No trobeu que això és el que a Déu li interessa? Ell ens estima a tots perquè tots som criatures seves. Però algunes persones han tancat la seva ànima, el seu amor no troba en elles cap esclatxa per on entrar. Creuen que no necessiten Déu, que poden passar sense ell. D'altres —entre els quals ens comptem nosaltres, que potser moralment som igual de pobres i pecadors— si més no pateixen per això. Esperen en Déu. Saben que necessiten la seva bondat, encara que no en tinguin una idea precisa. En el seu esperit obert a l'esperança pot entrar-hi la llum de Déu i, amb ella, la seva pau. Déu cerca persones que siguin portadores de la seva pau i la comuniquin. Demanem-li que no trobi tancat el nostre cor. Esforcem-nos per a ser capaços de ser portadors actius de la seva pau, concretament en el nostre temps que en té tanta necessitat. En aquest temps de crisi —crisi econòmica i també crisi de valors— fa més falta que mai que sapiguem ser sembradors de pau i d'alegria com a conseqüència de portar Jesús en el nostre cor.

A més, la paraula pau ha adquirit un significat molt especial per als cristians: s'ha convertit en una paraula per a designar la comunió en l'eucaristia. Hi és present la pau de Crist. A través de tots els llocs on se celebra l'eucaristia s'estén al món sencer una xarxa de pau. Les comunitats reunides al voltant de l'eucaristia formen un regne de pau vast com el món. Quan celebrem l'eucaristia ens trobem a Betlem, a la «casa del pa». Crist se'ns dóna, i així ens dóna la seva pau. Ens la dóna perquè portem

la llum de la pau en el més profund del nostre ésser i la comuniquem als altres; perquè siguem artífexs de pau i contribuïm així a la pau al món. Per això li demanem: «Fes que es compleixi la teva promesa, Senyor. Fes que on hi ha discòrdia neixi la pau, que sorgeixi l'amor on regna l'odi, que sorgeixi la llum on dominen les tenebres. Fes que siguem portadors de la teva pau.» I demanem a Maria, tot felicitant-la pel naixement del seu fill. «Reina de la Pau: Pregueu per nosaltres.»

Que tingueu un bon i sant Nadal en la presència de Crist Salvador. Així sia.

PARLAMENT

en la consagració i presa de possessió de Mons. Xavier Novell com a bisbe de Solsona. Catedral de Solsona, 12 de desembre de 2010

Mons. Luis Francisco Ladària Ferrer, secretari de la Congregació per a la Doctrina de la Fe,

Mons. Renzo Fratini, nunci apostòlic de S. S. Benet XVI a Espanya,

Mons. Jaume Traserria, bisbe administrador apostòlic de Solsona,

Mons. Xavier Novell, bisbe preconitzat de Solsona,

Srs. cardenals, arquebisbes i bisbes,

Srs. preveres, diaques, religiosos, religioses, germans i germanes,

Estimats tots en el Senyor,

És per a mi, com a arquebisbe de Tarragona i metropolità de la província eclesiàstica Tarraconense i primat, una gran satisfacció poder assistir a l'ordenació episcopal de Mons. Xavier Novell i a la seva presa de possessió d'aquesta diòcesi de Solsona, entranyablement unida a la de Tarragona.

Mons. Xavier, per la paraula profètica i la imposició de mans, rebràs l'orde episcopal. Avui, doncs, serà una data històrica per a la diòcesi de Solsona, perquè un nou successor dels apòstols ocuparà la seva seu i per a tu serà un dels dies més importants de la teva vida.

Amb molt de goig, doncs, et dono la més afectuosa benvinguda en nom propi i de tots els germans bisbes de les diòcesis sufragànies de la província eclesiàstica Tarraconense, i també de les altres diòcesis amb seu a Catalunya que formen l'anomenada Conferència Episcopal Tarraconense i que també m'honoro de presidir.

Molts són els lligams i la vinculació de la diòcesi de Solsona amb l'arxidiòcesi de Tarragona. El Dr. Josep Pont i Gol, arquebisbe de Tarragona de 1970 a 1983, tan estimat, era de la vostra diòcesi, concretament de Bellpuig, i el vostre recordat bisbe Mons. Antoni Deig Clotet, també solsonenc, va ser secretari seu a Tarragona durant gairebé tot el seu pontificat. Per altra

banda, el cardenal Francesc d'Assís Vidal i Barraquer, abans de ser nomenat arquebisbe de Tarragona, va ocupar —com a administrador apostòlic— aquesta seu que aviat serà la teva.

La memòria d'aquests il·lustres bisbes recents em porta al pensament aquells primers que honoren la nostra Tarraconense: el bisbe màrtir sant Fructuós i els seus diaques sant Auguri i sant Eulogi, que van vessar la seva sang cremats a l'amfiteatre de Tarragona l'any 259. Van donar la vida per Crist i la seva Església. Van ser testimonis. Van tenir dificultats, van haver de lluitar i van vèncer. En el moment del seu martiri, Fructuós, el meu sant predecessor, donava confiança als membres de la seva comunitat augurant-los que mai no els mancaria pastor. I així ha estat. També els nostres són temps difícils, però jo t'animo, Xavier, a no tenir por, a ser molt fidel i a confiar plenament en el Senyor, que va prometre als seus deixebles, després d'encomanar-los la missió d'anar a tots els pobles a fer deixebles seus, batejar-los en el nom del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant i ensenyar-los a guardar tot el que els havia manat, que seria amb ells dia rere dia fins a la fi del món.

Tu vas tenir el goig de viure el concili provincial Tarraconense de 1995 i sens dubte et sents identificat amb les seves resolucions. Ja han passat quinze anys des d'aleshores. El Concili va assenyalar quines són, sempre, «les grans accions pastorals». Ara continuen sent igual d'urgents: «El servei de la Paraula, el servei de l'eucaristia i dels sagraments i el servei de la caritat.»

Aprofundir en aquest llegat, per tal que arribi a tots els fidels, no només de Solsona, sinó també de les diòcesis germanes d'arreu, és un element essencial del ministeri episcopal que, des d'avui, estàs cridat a exercir amb l'ajut dels preveres, dels diaques, dels membres de vida consagrada i de tot el poble fidel. La dedicació a la diòcesi particular no ens tanca al treball en conjunt amb les diòcesis germanes. Al contrari, ens obre encara més a tota l'Església catòlica «estesa d'orient a occident», com ho va dir el bisbe sant Fructuós abans de ser cremat viu a l'amfiteatre de Tàrraco.

No oblidis, Xavier, que sempre comptaràs amb l'ajut de Déu —que tant ens estima i que vol la salvació de tothom— i amb el de la seva Mare, sota l'advocació de Mare de Déu del Claustre, patrona de Solsona, advocació que també té la Mare de Déu de la Catedral de Tarragona i la del meu poble, Guissona. Que Maria sigui sempre per a tu consol i esperança.

Així sigui.

ESCRIT

publicat com a monogràfic a la revista 'Qüestions de Vida Cristiana', n. 238

REFLEXIONS A PROPÒSIT DELS 25 ANYS D'ARRELS CRISTIANES DE CATALUNYA'

Ara fa 25 anys, el 27 de desembre de 1985, festivitat de Sant Joan Evangelista, els bisbes de Catalunya van publicar, amb el significatiu títol d'*Arrels cristianes de Catalunya*, una de les cartes pastorals més emblemàtiques del nostre temps. Catalunya vivia aleshores moments històrics amb l'esdeveniment de la democràcia i el desplegament a Espanya del nou Estat de les autonomies: s'obria per fi un espai de llibertat i autonomia per a Catalunya. En aquella hora d'esperança i reconeixements per als catalans, els pastors de l'Església a Catalunya van voler aportar una llum feta des de la seva responsabilitat moral de ser els dipositaris de la defensa de l'evangeli i dels drets dels homes. El resultat, profundament meditat, va ser el text d'*Arrels cristianes de Catalunya*, que, vint-i-cinc anys després, resta com un referent permanent i plenament actual.

Naturalment, el que es van proposar els bisbes no va ser exposar les seves opinions personals en el debat polític, sinó redactar una *carta pastoral*; és a dir, un text que en continuïtat amb l'evangeli i el magisteri de l'Església exposés els principis morals que haurien d'il·luminar aquell procés, encara avui obert, tenint en compte l'específica realitat social, cultural, lingüística, històrica i religiosa de Catalunya. Per a fer-ho, els bisbes van poder comptar amb l'ajut d'un document ben recent i extraordinàriament clar, que havia estat rebut amb interès i expectació arreu: el discurs que Joan Pau II va pronunciar a la UNESCO el 2 de juny de 1980, quan feia poc més d'un any que era pontífex. *Arrels* va agafar molta de la seva força d'aquest text, que és citat ja en el tercer paràgraf de la carta pastoral.

Al llarg del pontificat de Joan Pau II, aquell discurs sobre els drets culturals de les nacions i dels pobles va ser aprofundit i enriquit, sempre, però, seguint els mateixos principis morals. Malgrat que no forma part del seu Magisteri, convido a tornar a llegir, per exemple, els capítols «Concepte de pàtria», «Patriotisme», «Concepte de nació», «Història», «Nació i cultura» del llibre que Joan Pau II va publicar pocs mesos abans de morir: *Memòria i identitat*. Penso que, ara que han passat vint-i-cinc anys d'*Arrels*, la lectura d'aquests textos pot donar noves llums.

Tot s'emmarca dins la caritat i la justícia. Tant la paraula *nació* —que fa referència al *naixement* de l'home— com la paraula *pàtria* —que fa referència als pares—, ens situen en l'àmbit del dret que cadascú té a estimar i honorar els pares dels quals ha nascut. Aquest dret és també un deure

primari, que Déu va recordar en el quart manament del Decàleg. Els pares no només són els qui ens han donat la vida —per poder i voler de Déu—, sinó els qui ens han estimat i ens han introduït en una cultura, en una llengua, en una tradició històrica que és al mateix temps un patrimoni de valors, que tot plegat compon la nostra pàtria. La mateixa llengua, amb els seus mots, les seves dites, transmet una cultura de generació a generació, un «nosaltres» que ens configura en la nostra identitat personal i després col·lectiva.

Cada dia prego perquè la societat civil, els governants i tots els ciutadans —que és a qui correspon fer el camí de les solucions polítiques—, assoleixin la pau i la concòrdia del poble de Catalunya, en el ple reconeixement d'aquests drets sense exclusió de ningú, i en plena harmonia de fraternitat i convivència amb els altres pobles i amb totes les persones. Tots tenim aquest deure de pregar per la nostra pàtria, i per la pau a tot el món, ja que el veritable amor a la pàtria no pot ser mai exclouent. Hem de pregar en l'hora actual pels nostres governants: el primer ajut que l'Església pot i ha d'oferir en l'actual procés que es viu a Catalunya i al seu entorn és la pregària. És el que hem fet sempre els cristians: pregar pels nostres governants, i ens cal fer-ho en l'hora actual pels ciutadans de Catalunya.

Arrels va assentar els principis morals adients, d'acord amb el magisteri comú de l'Església. Ara, per damunt dels aspectes polítics d'aquest procés —que pertanyen a la societat civil—, la preocupació pastoral es dirigeix a la renovació espiritual de Catalunya. Els catalans no podem oblidar que la pàtria o la nació és quelcom anterior al seu reconeixement com a estat. És precisament per això, és a dir perquè és una realitat independent, cultural, espiritual, lingüística, religiosa dins el respecte al pluralisme, moral, que es planteja el seu reconeixement com a estat i per l'Estat. Però ens cal prendre consciència que, fins i tot per damunt d'aquest seu ple reconeixement, ens cal defensar aquest patrimoni espiritual que hem rebut dels nostres pares, i a través d'ells dels avantpassats: la pàtria és sobretot aquest patrimoni espiritual i no només un territori.

A *Arrels* els bisbes van recordar fermament aquest punt que va servir per a posar títol a la carta pastoral: «El naixement, la història i la cultura de Catalunya estan intensament amarats de cristianisme.» Ara, vint-i-cinc anys després, em sembla urgent recordar que aquest patrimoni espiritual que és a la base de tot, també del seu reconeixement com a estat i per l'Estat, no el podem donar per salvat.

Els bisbes ja van escriure a *Arrels*:

—«Caldria que sabéssim recuperar, juntament amb aquestes manifestacions populars, les virtuts més destacades que els nostres avantpassats van deixar-nos en herència [...]. Potser una de les virtuts més tradicionalment reconegudes al català és la seva aptitud per al treball.»

—«Ha estat atribuït als catalans, al llarg dels temps, un extraordinari amor a la llibertat, a la independència i a la democràcia. [...] Però, “correlativa a aquesta bona tradició, hi ha la dolenta,” anota Cardó, “que s’inicia molt d’hora. L’esperit de llibertat, quan no és controlat per una consciència moral exigent, degenera en rebel·lió i discòrdia, les dues tares que presenten invariablement les males èpoques de Catalunya”.»

—«Voldríem, especialment, veure actualitzada i enfortida la tradició catalana de vida familiar sòlida, avui amenaçada des de tantes bandes. Estem convençuts que una aportació de fidelitat conjugal, d’harmonia entre els membres de les diferents generacions que formen una família, d’iniciació dels fills en les virtuts essencials, d’obertura i generositat en l’acolliment de la vida, a més del seu valor intrínsec significaria una aportació positiva per al futur del nostre país, greument amenaçat per la baixa natalitat.»

—«Demanam especialment de les comunitats cristianes que el respecte al pluralisme no les faci passives ni minvi la seva capacitat d’anunci a tot arreu de la bona nova de Jesús.»

Vint-i-cinc anys després aquesta crida d’*Arrels*, a la vista de l’evolució social, es fa més urgent. Cal una renovació espiritual de Catalunya, i aquesta és cosa de tots, i no només dels bisbes. Ens cal pensar que, al marge del seu reconeixement legal, finalment la pàtria és una realitat perquè ho és en els cors de les persones, com un amor, una memòria i una identitat que es transmet en el si de la llar a cada generació de fills. La pàtria té molt a veure amb la família, amb els pares. La «mare» pàtria té a veure amb la funció dels pares, i especialment amb la de la mare, que transmet a l’infant la fe en Déu de l’Església, que també és mare. Són els pares els qui en la llar assenyalen als infants quina serà finalment la pàtria definitiva de cadascú: la «pàtria celestial»; i quin el camí per arribar-hi: les virtuts, la gràcia de Déu rebuda i viscuda dins l’Església. La família, com a «Església domèstica», és on es pot entendre de veritat l’Església, particular i universal.

L’amor a la pàtria arrela en el cor humà juntament amb l’amor als pares com a identitat, però per l’arrel cristiana està oberta a Déu i a tots els homes. És per això que gran part de les millors expressions de la cultura catalana les trobem en formes d’expressió del culte a Déu: esglésies, catedrals, cançons, poemes... o expressant valors humans. La mateixa adoració a Déu —el culte— ho expressa. Ara ens disposem a rebre el sant pare Benet XVI que ve a obrir al culte el gran temple de la Sagrada Família de Barcelona, expressió privilegiada de l’art en el culte a Déu i, alhora, de l’art català. Són molt profundes les arrels cristianes de Catalunya i les hem de preservar i transmetre a les generacions que ens succeeixen.

En aquest sentit la preocupació per la formació dels infants i de la gent jove, a la família i també a l’escola, ha de ser un valor prioritari en l’ordre dels nostres valors personals i col·lectius. Ens hem de convèncer que ens

cal una gran renovació espiritual a nivell personal i col·lectiu. Sempre ha estat així, però ara sembla que s'oblidi. I això, que és espiritual, que són deures humans i també cristians, com ara l'adoració a Déu i la família, és el que ho sosté tot.

† Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

Desembre de 2010

ALS QUATRE VENTS

323. DE LA MÀ DE LA IMMACULADA

5 de desembre de 2010

El 25 de març de 1858, a la gruta que hi ha tocant al riu Gave, Bernadette Subirous pregunta a la Mare de Déu quin és el seu nom, i ella, sense deixar de somriure, li respon: «Sóc la Immaculada Concepció.» Aquest és el nom de la gran festa que celebrarem el proper dimecres en honor de qui va tenir el singular privilegi de néixer sense el pecat original, és a dir, sense la inclinació torçada de la voluntat, encara que això no vol dir que li fossin estalviats el cansament, les contrarietats i la lluita per a tirar endavant les coses de la seva vida fins al moment culminant en què el seu Fill és clavat a la creu.

Tornant a Lourdes, el 4 d'abril de 1864 es va inaugurar allí la primera imatge de la Mare de Déu, feta per l'escultor Fabisch amb marbre de Carrara, seguint les indicacions que li havia donat Bernadette relatives a l'actitud que tenia la Mare de Déu quan li havia dit el seu nom. El dia de la inauguració, la jove vident no va poder assistir a la cerimònia per motius de salut, però quan es va recuperar va anar a veure-la. «Què bonica!» —va exclamar—, «però no és ella.» Quan li van preguntar si veient la imatge algú podia fer-se la idea de com és la Mare de Déu, va contestar: «Oh, no! La diferència és com de la terra al cel.»

Maria és l'obra mestra de Déu i no podem imaginar com n'és, de meravellosa, aquella dona que va voler donar-nos com a mare després que fos mare del Déu encarnat. Una dona no sotmesa a les inclinacions del mal, que va pronunciar aquell *fiat* decidit a la vocació divina que li va arribar a través d'un arcàngel: «Sóc l'esclava del Senyor. Que es faci en mi segons la vostra voluntat.»

Sant Ireneu de Lió, parlant de Crist com el nou Adam i de Maria com la nova Eva, es pregunta: «Per què Déu [després del primer pecat de l'home] no va tornar a prendre el fang de la terra per a fabricar un altre home, i va voler en canvi que aquesta *creació* es realitzés a partir de Maria?», i es respon a si mateix: «Perquè no fos una la criatura plasmada i una altra la

que s'havia de salvar, perquè justament la mateixa criatura fos recapitulada mantenint la semblança.»

Contemplar les escenes evangèliques en les quals apareix Maria, des de Betlem fins al Gòlgota, pot ajudar-nos a comprendre millor la nostra fe i a deixar-nos portar per la seguretat que tenim una Mare que vetlla per nosaltres, coredemptora i també intercessora davant qualsevol de les nostres necessitats.

Us animo a tots a fer aquesta experiència de pregària mariana. Una ocasió propícia, ja tradicional, és la vetlla de la Immaculada, que enguany tindrà lloc al santuari de la Mare de Déu de Misericòrdia de Reus, els goigs de la qual repeteixen a manera de tornada: «Verge de Misericòrdia, mireu-nos amb ulls d'amor.»

Corresponguem a l'amor de Maria. Que la devoció a la Mare de Déu ens ajudi en totes les nostres inquietuds.

† Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

324. PODEM PARLAR AMB DÉU!

12 de desembre de 2010

El redactor principal de la quarta part del *Catecisme de l'Església catòlica*, dedicada a «La pregària cristiana», va ser el teòleg libanès Jean Corbon, membre de la Comissió Teològica Internacional. En presentar l'original a la comissió romana encarregada d'elaborar el text, s'hi advertia una doble escriptura a màquina: una de bona, com de màquina elèctrica, i una altra de realitzada amb una màquina vella, amb algunes lletres ja desgastades. En preguntar-li sobre aquesta diferència va dir senzillament: el meu país, el Líban, estava en guerra en aquests moments, i quan sonaven les sirenes baixava al refugi antibombes, i allà, gairebé sense llum, prosseguia la meua feina amb aquesta màquina, molt antiga. «Aquest manuscrit» —va comentar un bisbe— «és una relíquia i s'ha de conservar com a tal.»

He pensat que podia introduir amb aquesta bonica anècdota el tema d'avui, que és la pregària, aquest diàleg amb Déu al qual Jesucrist ens va convidar a dirigir-nos com a un pare. Per cert, us convido a rellegir aquest capítol del Catecisme, perquè és especialment adequat per als nostres dies.

A Déu, ha dit un autor espiritual, se'l pot contemplar en la creació, se'l pot adorar en l'eucaristia i en el nostre cor. Són maneres diverses de pregària: la contemplació de la natura i el recolliment, però podria fer-se una divisió introduint la manera de fer-la, vocal o mental; el tema, d'acció de gràcies o de petició, etc.

De fet, però, no es tracta de fer una anàlisi, perquè de la pregària es podria dir el mateix que diu el Kempis del penediment: «Més val tenir compunció que no pas saber-ne la definició.» La manera millor d'aprendre a fer pregària és fent-la; en això podríem dir que s'assembla a la natació: no es pot aprendre des de la vora de la piscina, cal tirar-se a l'aigua. Es tracta, doncs, d'iniciar una conversa amb Déu explicant-li les nostres coses, potser les inquietuds que ens assetgen, i disposant-nos a escoltar amb els sentits de l'ànima, la seva resposta.

Crist, a part d'ensenyar a resar quan va pronunciar el pàrenostre, ens diu, a vegades amb paràboles, com ha de ser la nostra pregària: humil, plena de fe, perseverant, senzilla... i no hi ha millor mestre que ell i els seus sants, ja que han tingut experiència de proximitat amb Déu.

El beat Pere Tarrés va respondre una vegada en una entrevista a preguntes sobre el sacerdoci. Feia diferents recomanacions, entre elles una que també podem aplicar-nos a nosaltres: «Oració. És el més fonamental [...]. Jesucrist durant l'oració treballa les ànimes, encara que no li diguem res i estiguem davant d'ell com un pal, com el cirurgià treballa sobre el cos adormit del pacient.»

Podem parlar amb Déu! No és una presumpció, sinó una realitat gràcies al fet que ell es va abaixar tant que s'ha posat a la nostra altura, precisament perquè nosaltres puguem elevar-nos per damunt del que seria la nostra naturalesa desproveïda de la gràcia. Podem parlar i escoltar i fer-ho una estona cada dia. No serà un temps perdut, sinó que donarà sentit a tota la resta de coses.

† Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

325. FRUITS DEL NADAL

19 de desembre de 2010

Comença la setmana decisiva que ens condueix al gran dia del naixement de Crist. Si algú no ho ha fet ja, és moment de muntar el pessebre a cada casa, amb la participació dels nens si és possible, seguint un bonic costum que es remunta al segle XIII.

Diu la tradició que mentre sant Francesc d'Assís es trobava predicant pels camps de Rieti, el va sorprendre un hivern dur. En aquella solitud del bosc, i meditant l'Evangeli de Sant Lluc en aquelles circumstàncies, se li va acudir de construir un cobert de palla per a reproduir el naixement de Jesús narrat per l'evangelista. Va demanar als veïns un ruquet i un bou i així es va representar el primer pessebre vivent del món.

Cada any em congratulo de poder animar la gent a visitar aquests pessebres que es fan a les diverses poblacions de l'arxidiòcesi, alguns de grans

dimensions i amb un art certament admirable. També celebros la instal·lació dels Retaules de Nadal, una bonica iniciativa que es representa per aquestes dates als carrers de Reus.

En l'escrit que em van demanar per a aquesta ocasió he volgut assenyalar que quan rebem una persona important, com ho hem fet recentment amb la visita de Benet XVI, ens preparem per a fer-ho de la millor manera possible. Evitem, per exemple, que trobi la nostra casa desendregada. Amb l'arribada del Senyor ens hem de preparar amb més motiu, amb obres de misericòrdia, d'humilitat, de compassió i de solidaritat, preparant la nostra ànima amb una bona neteja interior per mitjà dels sagraments, particularment amb el de la reconciliació.

S'explica que la inspiració que va moure el jove sant Francesc a emprendre el camí a la santedat va ser una veu que va sentir dins seu i que deia: «Francesc, no veus que la meua casa està en ruïnes? Ves a restaurar-la per mi.» La casa de l'Església sembla en alguns moments que està en ruïnes, quan es contempla l'allunyament de moltes persones respecte de la fe cristiana, però hi ha molts motius d'optimisme, i el primer és pensar que Déu no perd batalles. D'altra banda, encara que la nostra societat s'hagi descristianitzat en part, aquí hi ha unes mostres inequívokes que conserva en el fons una fe que algun dia pot ser remoguda com les brases d'un foc. Entre aquests senyals, el Nadal és un dels més visibles. Les ciutats i els pobles s'engalanen amb llums, els comerços adopten símbols nadalencs, les famílies es reuneixen al voltant de la taula i preparen el pessebre o l'arbre de Nadal.

Hi ha aquests dies un ambient «especial» que molts lamenten que no duri tot l'any. Ens sentim més inclinats a atendre els pobres, les persones soles, els qui es troben en dificultat enmig d'una crisi que ha estès aquestes situacions. L'explicació és clara: ha de néixer Jesús i amb ell neixen en el nostre cor bons propòsits de ser menys egoistes, de procurar l'atenció als altres, de solidaritat amb els més necessitats. Aquests són fruits del Nadal.

† Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

326. LA FAMÍLIA DE JESÚS

26 de desembre de 2010

En l'homilia pronunciada a la missa de la Sagrada Família el passat 7 de novembre, Benet XVI es va referir al matrimoni com a unió indissoluble d'un home i una dona, i alhora va dir, de manera amable però clara, que l'Església condemna qualsevol violació del dret a la vida des del moment de la concepció. Alguns mitjans van fer titulars que deien: «El Papa defensa

la família tradicional», com si hi hagués una alternativa, que podria ser la família moderna. En realitat el matrimoni, no necessàriament el cristià, és una institució natural vella com la humanitat, i el respecte a la vida dels fills és el primer dels deures d'una societat que es respecti a ella mateixa.

He recordat aquests fets quan l'Església es disposa, com cada any, a celebrar la festa de la Sagrada Família després del Nadal, amb la intenció de glossar aquesta institució que, en el cas de Jesús, està formada per la seva mare Maria, Mare de Déu, i per sant Josep, que li feia de pare.

L'Església ens la proposa per a la nostra imitació com a exemple de santedat pel fet que era una família que feia vida normal: Josep era artesà, treballador en el seu taller humil de Natzaret, sens dubte ben relacionat amb els seus veïns i clients. També devia patir acumulacions de treball per a lliurar una comanda a temps; i devia saber què és experimentar cansament després d'una llarga jornada, i llavors devia descansar contemplant Maria i Jesús, del qual es diu en els evangelis que anava creixent «en edat i saviesa, i tenia el favor de Déu i dels homes» (Lc 2,51).

Pel que fa a Maria, la jove mare, ens diu el mateix Evangeli que «conservava tot això en el seu cor». Què conservava? El mateix que l'Església ens proposa avui a nosaltres: la presència de Déu, els seus gestos i les seves paraules. A vegades podia costar-li de comprendre-les, com en aquella ocasió quan el nen es «va perdre» al temple de Jerusalem, com ens pot ocórrer a nosaltres, quan no sabem com interpretar un esdeveniment que interfereix les nostres vides. És el moment d'anar a Maria i a Josep, les dues persones més properes a Jesús, perquè ens ajudin a escoltar el seu Fill diví.

El Papa, contestant a les paraules de benvinguda del cardenal Martínez Sistach, es va felicitar de la devoció a sant Josep impulsada pel pare Manyanet i pels promotors del temple de la Sagrada Família. Tant el Cardenal com ell van fer notar la coincidència que un Papa anomenat Josep fos qui dediqués i declarés basílica un temple del qual Gaudí deia que «l'acabarà Josep», referint-se al sant patriarca.

Que sant Josep i la Mare de Déu acabin els nostres treballs quan no ens veiem amb forces per a completar-los; que Jesús, que va dir: «Veniu a mi tots els qui esteu cansats i afeixugats», ens ajudi en moments de dificultat. La Sagrada Família, a més de model, és la nostra llar espiritual d'acollida a la qual podem dirigir-nos sabent que mai no quedarem sense empara.

Penso que la visita del Papa a la Sagrada Família de Barcelona pot ser un bon estímul perquè augmenti en la nostra vida, com li va succeir a Gaudí, el seu amor per Jesús, Maria i Josep, la beneïda trinitat de la terra.

† Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

ACTIVITATS DEL SR. ARQUEBISBE

del mes de desembre de 2010

Dimecres 1

Rep visites.

A Barcelona, a la sala Pere Casaldàliga de la Llibreria Claret, fa la presentació del llibre *Pregàries de tu a tu. Cicle A*, obra del periodista Ignasi Miranda.

Dijous 2

A l'ermita de sant Pau d'Arbolí, acompanyat per Mn. Antoni Rosario, encarregat diocesà per a la vida eremítica, presideix la trobada anual d'ermitans, amb els quals celebra l'eucaristia i comparteix el dinar.

Rep visites.

Al saló de plens de l'Ajuntament de Tarragona, assisteix a l'acte de lliurament dels Premis a la Fidelitat, organitzat per l'Associació d'Agrupacions de Setmana Santa de Tarragona, que enguany, en la XVII edició, ha estat concedit al Cor i Orquestra dels Amics de la Catedral de Tarragona. A continuació, amb els guardonats i autoritats, participa en el sopar institucional.

Divendres 3

Rep visites.

A l'església parroquial de Sant Joan Baptista de Reus, administra el sagrament de la confirmació.

Dissabte 4

A la casa d'exercicis de Selva del Camp, presideix la reunió n. 18 del Consell Pastoral Diocesà.

Rep visites.

A l'església parroquial de Santa Maria de Bonavista, administra el sagrament de la confirmació.

Diumenge 5

A la casa de les Missioneres Claretianes de Reus, predica un recés als membres de la Renovació Carismàtica Catòlica, celebra l'eucaristia i comparteix el dinar de germanor.

A l'església parroquial de Santa Maria de Salou, administra el sagrament de la confirmació.

Dilluns 6

A Poblet, visita els joves que hi realitzen exercicis espirituals, organitzats per la Delegació diocesana de pastoral de joventut.

Dimarts 7

Rep visites.

A l'església parroquial de Sant Miquel Arcàngel de Forès, amb motiu de la festa de la Mare de Déu de la Salut, presideix la solemne eucaristia de dedicació de l'altar major. Al final de la celebració signa l'acta de dedicació de l'altar i, juntament amb tots els altres concelebrants i veïns, participa en el dinar popular.

A la capella del Santíssim de la Catedral, fa l'exposició del Santíssim i administra el sagrament de la reconciliació.

Al santuari de la Mare de Déu de Misericòrdia de Reus, presideix la vetlla de la Immaculada organitzada per la Delegació diocesana de pastoral de joventut i el Secretariat diocesà de vocacions.

Dimecres 8

A la Catedral, celebra l'eucaristia de la solemnitat de la Immaculada Concepció.

A l'església parroquial de Sant Llorenç Màrtir de Llorenç del Penedès, presideix les exèquies per Mn. Josep Maria Mitjans Figueras.

Dijous 9

A la casa de l'Arquebisbat, es reuneix amb els membres del Tribunal Metropolità.

Rep visites.

Divendres 10

A la Casa Sant Josep, presideix la reunió ordinària del seu Patronat.

Rep visites.

Dissabte 11

A la Catedral, presideix l'acte de presa de possessió de quatre nous canonges.

Al Seminari Pontifici de Tarragona, presideix la V Trobada de Nadal de pares de preveres, diaques, seminaristes i laiques amb missió pastoral.

Rep visites.

A l'església parroquial de la Puríssima Sang de Reus, administra el sagrament de la confirmació.

Diumenge 12

A l'església parroquial de Santa Caterina de Vinyols i els Arcs, celebra l'eucaristia en la commemoració del vuitè centenari de la fundació de la vila.

A la Catedral de Solsona, concelebra la solemne eucaristia d'ordenació episcopal i presa de possessió de Mons. Xavier Novell Gomà com a nou bisbe de la diòcesi solsonina.

Dilluns 13

Rep visites.

Dimarts 14

A la casa d'espiritualitat Mare Ràfols de Vilafranca del Penedès, convidat per Mons. Agustí Cortés Soriano, predica el recés d'Advent als preveres i diaques del bisbat de Sant Feliu de Llobregat.

A la capella del Santíssim de la Catedral, fa l'exposició del Santíssim i administra el sagrament de la reconciliació.

Al palau arquebisbal, presideix el grup que desenvolupa un projecte cultural de l'arquebisbat per al diàleg amb la societat i la fe.

Dimecres 15

Rep visites.

Visita el Seminari Major Interdiocesà, celebra l'eucaristia i comparteix el sopar.

Dijous 16

Rep visites.

A l'església de Sant Antoni de Pàdua de Tarragona, presideix l'acte dels Sembradors d'Estels de Nadal, organitzat per la Delegació diocesana de missions i cooperació entre les Esglésies.

Visita l'exposició de pessebres de l'Associació Pessebrista de Tarragona.

A la casa d'espiritualitat dels pares rogacionistes, convidat pel P. Mario Buonanno, participa en el sopar de Nadal dels catequistes de la Parròquia de Sant Cosme i Sant Damià del Molnars.

Divendres 17

Rep visites.

A la Catedral, acompanyat pel degà del Capítol, Mons. Miquel Barbarà, visita les obres de restauració de la capella anomenada dels Sastres.

A l'església dels Sants Reis de Tarragona, assisteix al concert ofert per la Schola Cantorum i l'Orquestra dels Amics de la Catedral.

Dissabte 18

A la casa de l'Arquebisbat, predica el recés d'Advent a les laïques amb missió pastoral diocesanes.

Al Col·legi del Sagrat Cor de Tarragona, participa en els actes d'inauguració del nou pavelló esportiu i beneeix les noves instal·lacions.

A la casa de l'Arquebisbat, comparteix el dinar amb els seminaristes diocesans i amb el rector del Seminari, Mn. Norbert Miracle.

A l'església parroquial de Sant Martí Bisbe del Morell, celebra l'eucaristia, beneeix els nous locals parroquials i participa en l'acte d'inauguració.

Diumenge 19

A l'església parroquial de Sant Pere i Sant Pau de Tarragona, administra el sagrament de la confirmació.

A l'església parroquial de la Immaculada Concepció de Reus, administra el sagrament de la confirmació.

Dilluns 20

Al Seminari Pontifici de Tarragona, presideix el recés d'Advent de preveres i diaques.

Dimarts 21

A l'església parroquial de Sant Martí Bisbe de l'Aleixar, presideix les exèquies per Mn. Josep Maria Serra Cavallé.

A la casa de l'Arquebisbat, presideix la reunió n. 202 del Consell Episcopal.

Rep visites.

A la capella del Santíssim de la Catedral, fa l'exposició del Santíssim i administra el sagrament de la reconciliació.

Dimecres 22

Rep visites.

A l'Hospital de Santa Tecla de Tarragona, convidat per la Fundació Santa Tecla, participa en l'aperitiu de Nadal, durant el qual es fa l'homenatge als treballadors jubilats durant l'any i a aquells que fa vint-i-cinc anys que estan al servei de la Fundació.

Al palau d'exposicions i congressos de Tarragona, assisteix al Concert de Nadal de l'Escolania de Montserrat.

Dijous 23

A la capella del palau arquebisbal, celebra l'eucaristia durant la qual és admesa a l'Església catòlica una jove ortodoxa romanesa.

Rep visites, entre d'altres la Gna. Maria Teresa Mor, vedruna missionera al Paraguai i filla de Cervià de les Garrigues.

Visita el Mas d'en Lluc i comparteix el dinar amb els residents i l'equip terapèutic.

Divendres 24

Rep visites que vénen a felicitar-li el Nadal, entre d'altres el Capítol de la Catedral de Tarragona.

A la casa de l'Arquebisbat, presideix els actes de celebració del Nadal per al personal de la cúria i les institucions que hi estan vinculades.

A la capella del sanatori Villablanca de Vila-seca, celebra la missa de la vigília de Nadal.

A mitjanit, a la Catedral, celebra la solemne Missa del Gall.

Dissabte 25

A la Catedral, celebra l'eucaristia de la solemnitat de Nadal.

Dina amb les carmelites missioneres teresianes de la Residència Sacerdotal.

Visita les germanetes dels pobres de Reus.

Visita el pessebre vivent de la Pobla de Montornès.

Diumenge 26

A l'església parroquial de Sant Joan Baptista de Valls, amb motiu de l'Any Jubilar de la Mare de Déu de la Candela, celebra l'eucaristia en la festa de la Sagrada Família, en la qual participen els matrimonis que han celebrat els 25 o 50 anys de casats.

A Reus, assisteix a la representació dels Retaules de Nadal i visita la mostra pessebrista de la Congregació Mariana.

Dilluns 27

A Barcelona, al Palau de la Generalitat, participa en l'acte d'investidura del Molt Hble. Sr. Artur Mas com a nou president de la Generalitat de Catalunya.

Visita les germanes clarisses de Reus.

Dimecres 29

Visita les germanes mínimes de Valls.

Visita les germanes carmelites de Valls.

A la Catedral de Barcelona, concelebra l'eucaristia d'obertura de l'Any Jubilar amb motiu del Bicentenari del naixement del pare Palau i dels

150 anys de la fundació de les carmelites missioneres i les carmelites missioneres teresianes.

Dijous 30

Rep visites.

Visita les germanes carmelites descalces de Tarragona.

Divendres 31

A la presó provincial de Tarragona, celebra l'eucaristia amb motiu de les festes de Nadal.

Al santuari de la Mare de Déu del Sagrat Cor, celebra l'eucaristia de la solemnitat de Santa Maria, Mare de Déu, amb l'Adoració Nocturna.

Secretaria General i Cancelleria

NOMENAMENTS

del mes de desembre de 2010

El Sr. Arquebisbe, Dr. Jaume Pujol Balcells, ha signat durant el mes de desembre els següents nomenaments:

NOMENAMENTS SIGNATS MITJANÇANT DECRET

01/12/2010 Mn. Agustí Ayats Badia, consiliari de la Cofradía del Cristo del Buen Amor y Nuestra Señora de la Amargura con San Juan Evangelista, per a un termini de 4 anys.

20/12/2010 Mn. Josep Ribot Margarit, consiliari de la Reial Germandat de Jesús Natzarè, de la Parròquia de Sant Francesc d'Assís de Tarragona.

21/12/2010 Sr. Jordi Cervera Ferré, president de l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes de l'arxidiòcesi de Tarragona, per a un termini de 4 anys.

ALTRES NOMENAMENTS

21/12/2010 Mn. Ramon Mercadé Masgoret, consiliari del Gremi de Pagesos de Sant Isidre de Tarragona.

31/12/2010 Sr. Francesc Ortiz Giménez, representant de la titularitat del Col·legi Sant Rafael de la Selva del Camp, fins al 15 de setembre de 2012, data en què finalitza el seu nomenament com a representant de la titularitat de la resta d'escoles de l'Arquebisbat.

TEMES TRACTATS

en la reunió n. 18 del Consell Pastoral Diocesà

- S'ha tractat un sol tema: el 2n objectiu del Pla pastoral diocesà per al trienni 2010-2013: «Urgir en els cristians i cristianes laics el compromís social pel Regne en la nostra societat d'avui i d'aquí», que ha presentat Mn. Joaquim Fortuny Vizcarro, vicari general.
- Per grups, s'ha reflexionat sobre els següents punts, per tal de fer un *veure* de la situació actual:
A les nostres parròquies: 1. Quin tipus de formació hi ha a l'actualitat i a qui va dirigida? 2. Com estem de compromís social i què podem fer per formar en aquest sentit? 3. Com veus l'acció dels cristians en la societat de manera agrupada (Acció Catòlica)? Creus que és possible? Com?
- El Sr. Arquebisbe ha informat de la defunció de Mons. Josep Martí i Aixalà, i dels preveres que en aquests moments estan malalts. També ha destacat la importància que ha tingut la visita del Sant Pare a Barcelona del propassat dia 8 de novembre de 2010.
- Un altre membre d'aquest Consell ha informat de la refundació de l'Acció Catòlica.

Tarragona, 4 de desembre de 2010

CONFIRMACIONS

de l'any 2010

Gener

3 Parr. Sta. Maria Magdalena del Pont d'Armentera	7
10 Catedral	2
17 Parr. St. Joan Evangelista de Lilla	6

Febrer

13 Parr. St. Pere Apòstol de Torredembarra	5
27 Parr. Sta. Maria de Solivella	5
28 Parr. Transfiguració del Senyor de Pira	7

Abril

10 Parr. Sta. Maria de Sarral	12
16 Parr. St. Pau de Tarragona	50
30 Parr. St. Pere Apòstol de Cambrils	12

Maig

1 Parr. St. Bernat Calbó de Reus	25
6 Parr. St. Josep Obrer de Torreforta	19
7 Parr. St. Salvador del Vendrell	67
8 Parr. St. Feliu Màrtir de Constantí	28
9 Parr. St. Llorenç de Llorenç del Penedès	5
9 Parr. St. Jaume de Sant Jaume dels Domenys	5
14 Parr. St. Julià de l'Arboç	14
15 Parr. St. Salvador de Picamoixons	7
20 Parr. St. Francesc d'Assís de Tarragona	14
21 Parr. St. Miquel Arcàngel de Mont-roig del Camp	12
23 Catedral	40
23 Parr. St. Fructuós de Tarragona	44
27 Parr. Stma. Trinitat de Tarragona	10
28 Parr. St. Cosme i St. Damià del Molnars	50
29 Parr. St. Esteve Protomàrtir de Vila-seca	37
30 Parr. St. Andreu de la Selva del Camp	13

Juny

3 Parr. St. Miquel Arcàngel de l'Espluga de Francolí	15
4 Parr. St. Francesc d'Assís de Reus	34
5 Parr. St. Ramon Nonat de Salou	17
6 Parr. St. Joan Baptista de Valls	18
13 Parr. L'Assumpció d'Alcover	26
27 Parr. Sta. Maria de Cabra del Camp	10
Parr. L'Assumpció del Pla de Santa Maria	15

Juliol

8 Parr. Sta. Maria la Major de Montblanc	23
9 Parr. Sta. Caterina Verge i Màrtir de Vinyols i els Arcs	7
10 Parr. St. Sebastià de la Canonja	8
17 Parr. St. Pere Apòstol de Montbrió del Camp	8
18 Parr. Sta. Maria de Bellvei	12
23 Parr. St. Cristòfor del Pla de Manlleu	8

Setembre

4 Parr. Sta. Tecla de Campclar	6
--------------------------------	---

Octubre

2 Parr. St. Bernat Calbó de Reus	3
9 Parr. Mare de Déu del Lledó de Valls	36
17 Parr. Immaculada Concepció de l'Espluga Calba	6
Parr. St. Joan Baptista de Vinaixa	4
24 Parr. Sta. Maria de Falset	25

Novembre

13 Parr. St. Salvador dels Pallaresos	6
21 Parr. St. Joan Baptista del Catllar	12
27 Parr. Sta. Coloma Verge i Màrtir de Santa Coloma de Queralt	11
28 Parr. St. Pere Apòstol de Torredembarra	8
Parr. St. Nicolau de la Riba	10

Desembre

3 Parr. St. Joan Baptista de Reus	17
4 Parr. Sta. Maria de Bonavista	13
5 Parr. Sta. Maria de Salou	8
11 Parr. Puríssima Sang de Reus	14
19 Parr. St. Pere i St. Pau de Tarragona	16
Parr. Immaculada de Reus	12
Total	<hr/> 904

Objectiu 4t del Pla pastoral diocesà 2010-2013:

L'atenció pastoral a les parròquies en el futur immediat

CARTA

de presentació de les orientacions de treball per als preveres en reunió arxiprestal

A tots els arxiprestos

Benvolguts en el Senyor,

Els membres del Consell Episcopal i jo mateix vam decidir donar prioritat a l'aplicació de l'objectiu 4t del Pla Pastoral 2010-2013: «L'atenció pastoral a les parròquies en el futur immediat».

En la reunió del Consell del Presbiteri del dia 28 d'octubre proppassat i en la dels arxiprestos, del dia 18 de novembre, es va tractar com a punt

principal aquest tema. Per a aquestes dues reunions inicials es va partir de quatre aspectes de l'acció pastoral, invitant els participants a fer un *veure* la realitat actual.

Per a posteriors reunions d'aquest curs es proposa fer dos passos més: primerament marcar uns criteris d'actuació acordats entre tots i que puguin ajudar a prendre decisions comunes, i segonament marcar decisions possibles, esperançades i coratjoses, amb la voluntat ferma d'aplicar-les i mantenir-les.

Us envio ara com a annex unes orientacions per al vostre treball, unes pautes de reflexió que hauríeu de tractar en la propera reunió de preveres arxiprestal i personalment si a algú li sembla més oportú. Convindria que em féssiu arribar les respostes abans del dia 10 de febrer, per tal que en la propera reunió del Consell del Presbiteri es puguin tenir en compte a l'hora d'encarar la comesa que us he anunciat en el paràgraf anterior, de marcar uns criteris d'actuació acordats entre tots.

Us recomano, com a metodologia de treball, que comenceu llegint les sis pautes de reflexió que us proposem, i després, si veieu que no podeu analitzar-les totes, que us centreu en alguna d'elles.

Moltes gràcies pel vostre treball. Aprofito per desitjar-vos de nou un bon i sant Nadal. Afectuosament en Crist,

† Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

Tarragona, 22 de desembre de 2010

ANNEX

APLICACIÓ DEL 4T OBJECTIU DEL PLA PASTORAL

REFLEXIONS PRÈVIES

El treball d'aquest 4t objectiu va ser introduït amb aquestes reflexions en la reunió del Consell del Presbiteri:

1. Cal que els preveres assumim la responsabilitat diocesana, que vol dir recordar que vam ser ordenats al servei de l'Església de Tarragona i de totes les seves parròquies i serveis diocesans, sota l'obediència al bisbe, al qual vam fer promesa solemnement i públicament.
2. També els fidels laics, pel seu baptisme i confirmació, són part activa de la comunitat cristiana i dels serveis pastorals que aquesta ha d'oferir. A més, pel seu compromís evangèlic en la societat, assumeixen la seva part pròpia en la tasca evangelitzadora en el món.

En conseqüència, i més en els nostres temps, alguns d'ells poden ser,

i han de ser, coresponsables amb nosaltres, els preveres rectors, de la tasca pastoral encomanada. Per això és cada vegada més necessari que, al costat del rector, alguns laics i laiques formin un equip de responsables del conjunt de la vida i l'acció pastoral de la parròquia o parròquies encomanades.

Alguns d'ells podran, si és el cas, rebre de l'Arquebisbe, la missió pastoral confiada d'una manera estable.

3. Pot donar-se que els preveres passen per moments difícils en la nostra vida personal de preveres per problemes, per manca de salut, per frustracions i desencisos o per situacions determinades. En moments com aquests tenim dret a una assistència, a un acompanyament, al socors que ens faci falta.

Però res no justifica que decaigui el nostre esperit de servei, que s'ha d'expressar amb la renovada disponibilitat personal, amb una presència constant a prop de les persones i del lloc on viuen, amb una senzilla i sentida compartició de la vida dura per la qual passen moltes persones de la nostra parròquia.

4. La fidelitat al Crist, Bon Pastor, que ens ha confiat el ministeri de representar-lo, amb la seva Paraula i la seva Eucaristia, alimenta en tot moment les actituds que ens identifiquen davant dels germans en la fe. Per això la nostra actitud ha de ser d'esperança, de confiança i de pau. Hem d'allunyar de nosaltres el pessimisme malaltís que, a més de no ser segurament justificat si tenim perspectiva històrica i universal més àmplia, va destruint la nostra dignitat presbiteral i humana. Cal renovar l'esperança en Déu Senyor i la confiança en l'acció imparabile de l'Esperit Sant.

També pot ser molt útil llegir les riques aportacions de la reunió del Consell del Presbiteri i de la d'arxiprestos. Estan a disposició de tots els preveres (web de l'Arquebisbat: [serveis/intranet/formularis](#) i [documents/altres/treball sobre l'objectiu 4t del Pla pastoral 2010-2013](#)).

Fets aquests passos, ara es tractaria que tots i cadascun dels preveres, en reunió arxiprestal, i personalment si a algú li sembla més oportú, hi diguem la nostra. Proposem, doncs, la pauta de reflexió per a aquesta reunió de preveres:

PAUTES DE REFLEXIÓ

1. Com assumeixes personalment la sensació en alguns moments de no arribar enlloc, del fet que la tasca pastoral encomanada et sobrepassa, que no pots dedicar prou temps a les persones, que tens poc temps per a la pregària, l'estudi, la lectura, el descans?

2. Trobes prou col·laboració en els laics i laiques de la teva parròquia? Els confies responsabilitats? Com es podria facilitar la formació als laics, per altra banda necessària, per a poder assumir responsabilitats noves i creixents?
3. Com veiem el «Projecte de promoció en formació i responsabilitat de laics per a la pastoral parroquial» que presenta el Secretariat Diocesà de Laics amb Missió Pastoral? (web de l'Arquebisbat: serveis/intranet/formularis i documents/altres/treball sobre l'objectiu 4t del Pla pastoral 2010-2013).
4. Sembla que la coordinació entre els diversos serveis pastorals de les parròquies d'un mateix arxiprestat (consell pastoral arxiprestal, preparació al matrimoni, Càritas, formació dels catequistes, pastoral de joves, pastoral de la salut, etc.) és cada vegada més necessària. Què en penses, d'això?
5. Les delegacions i secretariats diocesans tenen el seu lloc en la pastoral. Què en penses, del seu servei actual? Com podria ser més útil a les parròquies i com aquestes haurien d'acollir les accions que els serveis diocesans presten?
6. Un dels temes que ens preocupen més és la manca de vocacions al sacerdoci. Quina informació tens sobre el Seminari Diocesà i el servei del Secretariat diocesà de pastoral vocacional? T'hi sents personalment implicat?

Tarragona, 21 de desembre de 2010

**PROJECTE DEL SECRETARIAT DIOCESÀ
DE LAICS AMB MISSIÓ PASTORAL**

per a la promoció en formació i responsabilitat de laics per a la pastoral parroquial

Presentem un projecte destinat a persones que ja fan serveis. Però, no n'hi ha prou amb la bona voluntat, cal saber què tenim entre mans, necessitem comunitats vives.

L'objectiu 4t del Pla Pastoral del trienni 2010-2013 és el que afecta d'una manera més directa la tasca d'aquest Secretariat. La llista de propostes d'activitats recull la nostra:

- Reclamar que a nivell arxiprestal es replantegi l'atenció pastoral i es proposin laics i laiques concrets per a promocionar en formació i

responsabilitat pastoral. 2011 Convocar una trobada de zona (vicaria episcopal) amb les persones proposades pels arxiprestats i sondejar quin acompanyament cal organitzar per als altres dos anys. Haurà de ser un acompanyament força personalitzat, tant pel que fa al discerniment com a la formació, perquè hi pot haver una gran pluralitat.

La proposta està en plena sintonia amb els criteris d'actuació d'aquest objectiu que s'exposen al final del fullet i està directament implicada amb la tercera proposta del mateix objectiu:

- Que totes les parròquies, en concret les petites, i encara més si el rector no hi resideix, disposin d'una persona o més d'una, veïna del poble, que obri l'església cada dia, que hi organitzi una pregària, que pugui, si és el cas, celebrar la Paraula i donar la comunió algun dia entre setmana, que es pugui posar en contacte amb el rector en qualsevol avinentesa o necessitat, etc.

i posa a l'abast de les parròquies una eina per al que demana el sisè.

- Impulsar amb determinació la crida als laics i laiques i religiosos i religioses amb missió pastoral, fent-ne veure la necessitat pastoral i suscitant les vocacions a aquesta responsabilitat diocesana, o potser, si no es vol aquest compromís, laics amb responsabilitat.

Cal vetllar perquè qualsevol presentació d'aquest nou impuls per a la promoció i formació de laics no pugui fer la impressió que es tracta de solucionar el problema de les misses dominicals. És una pedra d'ensopec, perquè sempre la celebració dominical serà una emergència.

L'agrupació de parròquies és un concepte que, si volem que tingui vitalitat, ens demana, ara més que mai, de treballar conjuntament preveres i laics.

Tenim al davant un repte que ens cal assumir a preveres i laics: trobar un nou enfocament pastoral on la coresponsabilitat prengui protagonisme.

A les parròquies ja hi ha una gran riquesa de col·laboradors, fidels en els quals el rector confia.

La proposta és que el rector demani aquest servei per a alguna persona col·laboradora. Són els rectors, els que saben qui necessita ser ajudat per un acompanyament humà, espiritual o de formació. És ell qui ha de valorar a qui cal acompanyar i, posteriorment, avaluar el treball que es vagi fent.

Us presentem un programa d'actuació per a aquest trienni. No es tracta d'un curset, més aviat d'una promoció, un suport a les parròquies a través d'aquestes persones.

Projecte d'atenció a persones amb responsabilitat pastoral confiada pel rector

A realitzar en el trienni 2010-2013

Passos d'intervenció:

1. Fins a finals de gener de 2011 cada rector demana l'ajuda a través de l'arxiprestat al Secretariat diocesà de laics amb missió pastoral (Secr. Imp) especificant la necessitat de cada persona:

- * Acompanyament humà.
- * Acompanyament espiritual.
- * Formació personal per a la pastoral.

2. Primer contacte.

De febrer a juny trobades per zona o vicaria episcopal amb els laics que volen rebre aquest suport i els seus rectors, que ho hauran demanat. Sobre la realitat se sondejarà quin acompanyament cal organitzar per als altres dos anys.

3. Ventall d'acompanyament segons necessitats.

Seguiment de la persona i serveis que es podrien oferir:

- 3.1. Atenció personal

- * Seguiment individual a domicili.
- * Trobada diocesana anual de convivència.

- 3.2. Formació pastoral:

- * Adaptació personal.
- * Orientació de participació a cursos.

- 3.3. Acompanyament espiritual

- * Acompanyament a domicili pel rector.
- * Facilitar, si és el cas, la direcció espiritual amb algun prevere.
- * Recés o exercicis diocesans anual organitzat pel Secr. Imp.

L'equip d'acompanyament

Començar amb dues o tres persones discretes i que creguin en la capacitat dels laics per a assumir responsabilitats pastorals (Secr. Imp).

Confiam en els recursos diocesans: formació teològica INSAF, formació d'algun aspecte pastoral i per a ajudar a crear comunitat Seminari Laïcal; també en les delegacions específiques per altres àrees: catequesi, formació bíblica...

Cal comptar amb el rector de l'ha acompanyat i comunicar-se amb ell sempre que sigui necessari.

L'equip mantindrà informat el Sr. Arquebisbe.

Novembre de 2010

CONSTRUCCIONS I REHABILITACIONS

C/ Sant Carles i Sant Josep, 4-6 - 43201 Reus (Tarragona)
Tel./fax 977 320 368 · Mòbil 617 467 919 · fulgenciovillar@terra.es

secció informativa

CRÒNICA

relativa al traspàs de titularitat de l'Escola Sant Rafael de la Selva del Camp

A partir de l'1 de gener de 2011 l'Arquebisbat de Tarragona és el nou titular de l'Escola Sant Rafael de la Selva del Camp. Anteriorment, i durant 190 anys, la titularitat del centre era de les Filles de la Caritat de Sant Vicenç de Paül, que van arribar a la Selva del Camp a inicis del segle XIX per a fer-se càrrec d'un hospital i posteriorment per a fundar l'escola femenina de la localitat.

En el Col·legi Sant Rafael es cursen les etapes de Llar d'Infants, Educació Infantil i Primària. El centre està ubicat a l'edifici històric de l'anonat convent de Sant Rafael i a les noves edificacions annexes de la llar d'infants.

Fa ja tres anys que les Filles de la Caritat, l'Arquebisbat de Tarragona i l'Ajuntament de la Selva del Camp van iniciar converses per tal d'assegurar la continuïtat del centre. La propietat municipal de l'edifici de l'escola, entre altres raons, dificultava la integració del Col·legi Sant Rafael a la Fundació Vicenciana, creada per les Filles de la Caritat per a assumir els seus centres educatius. L'Arquebisbat de Tarragona i la Fundació Sant Fructuós —creada per l'Arquebisbat per a gestionar les escoles de titularitat diocesana—, junt amb les Filles de la Caritat i l'Ajuntament de la Selva, han arribat a un acord que permetrà no només la continuïtat acadèmica, sinó també el finançament per a la rehabilitació de l'edifici i la millora material dels espais dedicats a la funció escolar.

El passat 21 de novembre el municipi de la Selva del Camp va retre un emotiu homenatge a les Filles de la Caritat en agraïment pels 190 anys de dedicació pastoral i social a la població a través del Col·legi Sant Rafael. L'acte va finalitzar amb una eucaristia a l'església parroquial, presidida pel Sr. Arquebisbe.

L'Arquebisbat de Tarragona té especial interès i sensibilitat per ajudar les escoles religioses de l'arxidiòcesi en la seva activitat pastoral i, si s'escau i a través de la Fundació Sant Fructuós, oferir l'assessorament professional per a la seva gestió.

Crònica preparada per la Fundació Sant Fructuós

Tarraconense

NOMENAMENT

del nou bisbe de Solsona, Mons. Xavier Novell Gomà

El dia 3 de novembre de 2010 la Santa Seu va fer públic el nomenament del nou bisbe de la diòcesi de Solsona, Mons. Xavier Novell Gomà.

Mons. Xavier Novell va néixer a Montfalcó d'Agramunt, el 20 d'abril de 1969. És enginyer tècnic agrícola per la Universitat de Lleida, llicenciat en teologia i doctor en teologia dogmàtica per la Universitat Gregoriana Pontifícia de Roma. Va ser ordenat prevere el dia 6 de juliol de 1997 a Tàrrega. Ha estat vicari de la Parròquia de Sant Jaume de Mollerussa; professor d'antropologia teològica a l'Institut de Ciències Religioses de Lleida i secretari general i canceller del bisbat de Solsona.

En el moment del seu nomenament episcopal era vicari episcopal per als assumptes econòmics de Solsona, secretari particular del bisbe de Solsona; canonge de la Catedral de Solsona; membre dels consells de Presbiteri, de Consultors, Diocesà de Govern i Pastoral Diocesà; coordinador de les delegacions diocesanes i col·laborador de la Parròquia de la Catedral de Solsona. També era professor d'antropologia teològica a la Facultat de Teologia de Catalunya.

L'ordenació episcopal i presa de possessió de la diòcesi de Solsona es va fer el dia 12 de desembre a la Seu solsonina.

La nostra enhorabona!

RECLAMS PUBLICITARIS

TÈXTIL: samarretes, gorres, mocadors...

SERIGRAFIA: Adhesius, calendaris, cartells de pvc...

IMPRESSIÓ DIGITAL: en diferents suports: vinil, paper, transparències, per a la realització de banderoles, cartells...

RETOLACIONS, RÈTOLS, TANQUES...

Av. Països Catalans, 169-173 - REUS. Tel. 977 32 07 96 - info@signo.cat

secció documental

Sant Pare

DISCURS

a la cúria romana en ocasió del Nadal. Dilluns, 20 de desembre de 2010

Senyors Cardenals,

Venerats germans en l'episcopat i el presbiterat,

Benvolguts germans i germanes,

M'alegra molt estar amb vosaltres en aquesta tradicional trobada, estimats membres del Col·legi Cardenalici, representants de la cúria romana i del Governatorato. Adreço una cordial salutació a cadascun de vosaltres, i en primer lloc al cardenal Angelo Sodano, al qual agraeixo les paraules d'afecte i de comunió, així com la sentida felicitació que m'ha dirigit en nom de tots. *Prope est jam Dominus, venite, adoremus!* Com una única família contemplem el misteri de l'Emmanuel, el Déu-amb-nosaltres, com ha dit el Cardenal Degà. També jo us felicito de grat i vull donar les gràcies a tots, també als representants pontificis disseminats pel món, per la col·laboració competent i generosa que cadascun presta al vicari de Crist i a l'Església.

Excita, Domine, potentiam tuam, et veni! La litúrgia de l'Església prega de manera incessant els dies d'Advent amb paraules com aquestes o semblants. Són invocacions formulades probablement en el període del declivi de l'Imperi romà. La dissolució dels ordenaments que sostenien en dret, i de les actituds morals de fons, que els donaven força, van provocar la ruptura dels murs que fins aquest moment havien protegit la convivència pacífica entre els homes. Un món arribava al seu ocàs. A més, calamitats naturals freqüents augmentaven aquesta experiència d'inseguretat. No es veia cap força capaç de frenar aquest declivi. Es feia cada cop més insistent la invocació del poder de Déu: que vingui i protegeixi els homes de totes aquestes amenaces.

Excita, Domine, potentiam tuam, et veni! També avui tenim nombrosos motius per unir-nos a aquesta pregària d'Advent de l'Església. El món, amb totes les seves noves esperances, està, al mateix temps, angoixat per la impressió que el consens moral s'està dissolent, un consens sense el qual no funcionen les estructures jurídiques i polítiques; per consegüent, les forces mobilitzades per a defensar aquestes estructures semblen estar destinades al fracàs.

Excita: la pregària recorda el crit dirigit al Senyor, que dormia a la barca dels deixebles que anava a la deriva a causa de la tempesta i estava punt d'enfonsar-se. Quan la seva paraula poderosa va calmar la tempesta, ell va retreure als deixebles la poca fe (cf. Mt 8,26-27). Volia dir: en vosaltres mateixos, la fe s'ha adormit. El mateix vol dir-nos també a nosaltres. Sovint, també en nosaltres la fe està adormida. Demanem-li, doncs, que ens desperti del son d'una fe que s'ha cansat i que torni a aquesta fe la força de moure muntanyes, és a dir, de donar l'ordre just a les coses del món.

Excita, Domini, potentiam tuam, et veni! Aquesta pregària d'Advent m'ha vingut constantment a la ment i als llavis en les grans angoixes que durant aquest any ens han afectat. Amb molta alegria vam començar l'Any Sacerdotal i, gràcies a Déu, vam poder concloure'l també amb molta gratitud, malgrat que el desenvolupament hagués estat tan diferent de com havíem esperat. En nosaltres, sacerdots, i en els laics, precisament en els joves, s'ha renovat la convicció del do que representa el sacerdoci de l'Església catòlica, que el Senyor ens ha confiat. Ens hem adonat novament de com n'és, de bonic, que éssers humans tinguin la facultat de pronunciar en nom de Déu i amb ple poder la paraula del perdó, i així puguin canviar el món, la vida; que n'és, de bonic, que éssers humans estiguin autoritzats a pronunciar les paraules de la consagració, amb les quals el Senyor atrau cap a ell una part del món, transformant-la en substància seva en un lloc determinat; que n'és, de bonic, poder estar, amb la força del Senyor, a prop dels homes en les seves alegries i penes, en els moments importants i en aquells altres que són foscos de la vida; que n'és, de bonic, tenir com a comesa en la pròpia existència no això o allò, sinó senzillament el ser mateix de l'home, per ajudar-lo a obrir-se a Déu i a ser viscut a partir de Déu. Per això ens hem vist tan torbats quan, precisament en aquest any, ens hem assabentat d'abusos contra menors, en unes dimensions inimaginables per a nosaltres, comeses per sacerdots que converteixen el sagrament en el seu contrari i, sota el mantell del sagrat, fereixen profundament la persona humana en la seva infància i li provoquen danys per a tota la vida.

En aquest context, m'ha vingut a la memòria una visió de santa Hildegarda de Bingen, que descriu de manera impressionant el que hem viscut en aquest any: «L'any 1170 després de Crist vaig haver de fer llit, malalta durant molt de temps. Llavors, físicament i mentalment desperta, vaig veure una dona d'una bellesa tan gran que la ment humana no ho pot comprendre. La seva figura es dreçava de terra fins al cel. El seu rostre brillava amb una esplendor sublim. Els seus ulls miraven al cel. Portava un vestit lluminós i radiant de seda blanca i un mantell ple de pedres precioses. Als peus portava sabates d'ònix. Però el seu rostre estava cobert de pols, el seu vestit estava esquinçat a la part dreta. També el mantell havia perdut la bellesa singular i les sabates estaven brutes per damunt. Amb veu forta i de manera planyívola, la dona va elevar el seu crit al cel: "Escolta, cel: el meu rostre està empolsegat. Afligeix-te, terra: el meu vestit està esquinçat. Tremola, abisme: les meves sabates estan brutes".»

»I va prosseguir: "Vaig estar amagada en el cor del Pare, fins que el Fill de l'home, concebut i donat a llum en la virginitat, va vessar la seva sang. Amb aquesta sang, com a dot, em va prendre per esposa.

"Els estigmes del meu espòs romanen frescos i oberts mentre estiguin obertes les ferides dels pecats dels homes. El fet que restin obertes les ferides de Crist és precisament culpa dels sacerdots. Ells esquinquen el meu vestit perquè són transgressors de la Llei, de l'evangeli i del seu deure sacerdotal. Treuen l'esplendor del meu mantell, perquè descuiden totalment els preceptes que tenen imposats. Embruten les meves sabates, perquè no caminen pel camí recte, és a dir pel camí dur i sever de la justícia, i també perquè no donen un bon exemple als seus súbdits. Això no obstant, trobo en alguns l'esplendor de la veritat."

»I vaig escoltar una veu del cel que deia: “Aquesta imatge representa l’Església. Per això, oh ésser humà que veus tot això i que escoltes els laments, anuncia-ho als sacerdots que han de guiar i instruir el poble de Déu i als que, com als apòstols, se’ls va dir: ‘Aneu per tot el món i anuncieu la bona nova de l’evangeli a tota la creació’” (Mc 16,15)» (*Carta a Werner von Kirchheim i a la seva comunitat sacerdotal*: PL 197, 269s).

En la visió de santa Hildegarda, el rostre de l’Església està cobert de pols, i així és com l’hem vist. El seu vestit està esquinçat per culpa dels sacerdots. Tal com ella ho va veure i expressar, així ho hem vist aquest any. Hem d’acollir aquesta humiliació com una exhortació a la veritat i una crida a la renovació. Només la veritat salva. Hem de preguntar-nos què podem fer per a reparar al màxim la injustícia comesa. Hem de preguntar-nos què hi havia d’equivocat en el nostre anunci, en tota la nostra manera de configurar l’ésser cristià, perquè es pogués esdevenir una cosa així. Hem de trobar una nova determinació en la fe i en el bé. Hem de ser capaços de penitència. Hem d’esforçar-nos per fer tot el que es pugui en la preparació per al sacerdoti, perquè una cosa com aquesta no torni a succeir mai. També aquest és el lloc per a donar les gràcies de cor a tots els qui s’esforcen per ajudar les víctimes i tornar-los la confiança en l’Església, la capacitat de creure en el seu missatge. En els meus trobaments amb les víctimes d’aquest pecat, sempre he trobat també persones que, amb gran dedicació, són al costat de qui pateix i ha patit algun dany. Aquesta és l’ocasió per a donar les gràcies també a tants bons sacerdots que transmeten amb humilitat i fidelitat la bondat del Senyor i, enmig de la devastació, són testimonis de la bellesa permanent del sacerdoti.

Som conscients de la gravetat especial d’aquest pecat comès per sacerdots, i de la nostra responsabilitat corresponent. Però tampoc podem callar sobre el context del nostre temps en què hem vist aquests esdeveniments. Hi ha un mercat de la pornografia referent als nens que d’alguna manera sembla considerat cada cop més per la societat com una cosa normal. La devastació psicològica dels nens, en la qual persones humanes queden reduïdes a articles de mercat, és un espantós signe dels temps. Sento dir una vegada i una altra a bisbes de països del Tercer Món, que el turisme sexual amenaça tota una generació, malmetent-la en la seva llibertat i dignitat humana. L’Apocalipsi de sant Joan inclou entre els grans pecats de Babilònia —símbol de les grans ciutats irreligioses del món— el comerç dels cossos i de les ànimes, convertint-los en una mercaderia (cf. Ap 18,13). En aquest context se situa també el problema de la droga, que amb una força creixent estén els seus tentacles per tot el globus terrestre: expressió eloqüent de la dictadura de la riquesa i del plaer que perverteix l’home. Qualsevol plaer és insuficient i l’excés en l’engany de l’embriaguesa es converteix en una violència que destrueix regions senceres, i tot en nom d’una tergiversació de la llibertat fatal, en la qual precisament la llibertat de l’home és la que es veu amenaçada i, al final, completament anul·lada.

Per oposar-se a aquestes forces hem de fer una mirada als seus fonaments ideològics. En els anys setanta es va teoritzar que la pedofília era quelcom completament conforme amb l’home i fins i tot amb el nen. Això no obstant, formava part d’una perversió de fons del concepte d’*ethos*. S’afirmava —fins i tot en l’àmbit de la teologia catòlica— que no existia ni el mal ni el bé en si mateixos. Existia

només un «millor que» i un «pitjor que». No hi hauria res bo o dolent en si mateix. Tot depenia de les circumstàncies i dels fins que es pretenien. Depenent dels objectius i de les circumstàncies, tot podria ser bo o dolent. La moral va ser substituïda per un càlcul de les conseqüències, i per això mateix deixa d'existir. Els efectes d'aquestes teories salten avui a la vista. En contra d'elles, el papa Joan Pau II, en la seva encíclica *Veritatis splendor*, de 1993, va assenyalar amb força profètica que les bases essencials i permanents de l'actuació moral es troben en la gran tradició racional de l'*ethos* cristià. Aquest text s'ha de posar avui novament en el centre d'atenció com a camí en la formació de la consciència. Ens toca a nosaltres fer que aquests criteris siguin escoltats i compresos pels homes com a camins de vertadera humanitat, en el context de la preocupació per l'home, en la qual estem immersos.

Com a segon punt, voldria dir una paraula sobre el Sínode de les Esglésies de l'Orient Mitjà. Es va iniciar amb el meu viatge a Xipre, en el qual vaig lliurar l'*Instrumentum laboris* per al Sínode als bisbes dels països que hi havia congregats. L'hospitalitat de l'Església ortodoxa, que vam experimentar amb enorme gratitud, resta inoblidable. Si bé la comunió plena no ens ha estat encara concedida, hem constatat amb alegria que la forma bàsica de l'Església antiga ens uneix els uns als altres profundament: el ministeri sacramental dels bisbes com a portadors de la tradició apostòlica, la lectura de l'Escriptura segons l'hermenèutica de la *Regula fidei*, la comprensió de l'Escriptura en la unitat multiforme centrada en Crist, que s'ha desenvolupat gràcies a la inspiració de Déu, i, finalment, la fe en el lloc central de l'eucaristia en la vida de l'Església. Així, hem trobat de manera viva la riquesa dels ritus de l'Església antiga, també dins l'Església catòlica. Vam tenir litúrgies amb els maronites i els melquites, vam celebrar en ritu llatí i vam tenir moments de pregària ecumènica amb els ortodoxos, i vam poder veure la rica cultura cristiana de l'Orient cristià en manifestacions imponents. Però hem vist també el problema del país dividit. Apareixien visibles les culpes del passat i ferides profundes, però també el desig d'una pau i una comunió com les que hi havia hagut abans. Tots són conscients del fet que la violència no produeix cap progrés i crea, en canvi, la situació actual. Només amb el compromís i la comprensió mútua es podrà restablir la unitat. Una tasca essencial de la pastoral és preparar les persones per a aquesta actitud de pau.

En el Sínode, la mirada es va estendre a tot l'Orient Mitjà, on conviuen fidels que pertanyen a diferents religions i també a múltiples tradicions i ritus diferents. Pel que fa als cristians, hi ha les Esglésies precalcedonianes i les calcedonianes; Esglésies en comunió amb Roma i altres que estan fora d'aquesta comunió, i en ambdues hi ha múltiples ritus, els uns al costat dels altres. El desconcert dels últims anys ha sacsejat de tal manera la història de convivència i ha fet créixer les tensions i les divisions, que una vegada i una altra assistim amb horror a actes de violència que no respecten ja el que és sagrat per a l'altre, i en els quals, al contrari, s'ensorren les regles més elementals de la humanitat. En la situació actual, els cristians són la minoria més oprimida i turmentada. Durant segles han viscut pacíficament amb els seus veïns jueus i musulmans. En el Sínode hem escoltat paraules sàvies del conseller del muftí de la República del Líban contra els actes de violència envers els cristians. Deia que, ferint els cristians, se'ns fereix a no-

saltres mateixos. Això no obstant, lamentablement, aquesta veu de la raó, i altres d'anàlogues, que agraim profundament, són massa febles. També aquí l'obstacle és el vincle entre afany de lucre i ceguesa ideològica. Basant-se en l'esperit de la fe i de la seva raonabilitat, el Sínode ha desenvolupat un gran concepte de diàleg, de perdó i d'acolliment mutu, un concepte que ara volem cridar al món. L'ésser humà és un de sol i la humanitat és una de sola. Allò que a qualsevol lloc es fa contra l'home al final fereix a tots. Així, les paraules i el pensament del Sínode han de ser un fort crit a totes les persones amb responsabilitat política o religiosa perquè detinguin la cristianofòbia; perquè s'alcin en defensa dels pròfugs i els qui pateixen, i revitalitzin l'esperit de la reconciliació. En última instància, la recuperació només pot venir d'una fe profunda en l'amor reconciliador de Déu. La tasca principal de l'Església en aquest moment és donar força a aquesta fe, alimentar-la i fer-la resplendir.

M'agradaria parlar amb detall de l'inoblidable viatge al Regne Unit, però em limitaré a dos punts que estan relacionats amb el tema de la responsabilitat dels cristians en el temps actual i amb la comesa de l'Església d'anunciar l'evangeli. El meu pensament es dirigeix en primer lloc a la trobada amb el món de la cultura al Westminster Hall, una trobada en què la consciència de la responsabilitat comuna en aquest moment històric va provocar una gran atenció que, en última instància, es va orientar a la qüestió sobre la veritat i la fe. Era evident a tothom que en aquest debat l'Església ha de donar la seva aportació. Alexis de Tocqueville, en el seu temps, va observar que a Amèrica la democràcia va ser possible i havia funcionat perquè, més enllà de les denominacions particulars, hi havia un consens moral de base que els unia a tots. Només si hi ha un consens semblant sobre l'essencial, les constitucions i el dret poden funcionar. Aquest consens de fons que prové del patrimoni cristià està en perill allí on en lloc seu, en comptes de la raó moral es posa la mera racionalitat finalista de què ja hem parlat abans. Això és realment una ceguesa de la raó per al que és essencial. Combatre aquesta ceguesa de la raó i conservar la capacitat de veure l'essencial, de veure Déu i l'home, allò que és bo i vertader, és el propòsit comú que ha d'unir a tots els homes de bona voluntat. Està en joc el futur del món.

Per últim, voldria recordar ara la beatificació del cardenal John Henry Newman. Per què ha estat beatificat? Què ens pot dir? A aquestes preguntes es poden donar moltes respostes, que s'han desenvolupat en el context de la beatificació. Voldria ressaltar només dos aspectes que van units i, en el fons, expressen el mateix. El primer és que hem d'aprendre de les tres conversions de Newman, perquè són passos d'un camí espiritual que a tots ens interessa. Voldria només ressaltar aquí la primera conversió: la de la fe en el Déu viu. Fins aquell moment, Newman pensava com l'home mitjà del seu temps i també com el d'avui, que simplement no exclou l'existència de Déu, sinó que la considera en tot cas com quelcom incert, que no exerceix un paper essencial en la vida mateixa. Per a ell, com per als homes del seu temps i del nostre, allò que apareixia com a veritablement real era l'empíric, allò que es pot percebre materialment. Aquesta és la «realitat» d'acord amb la qual se'ns orienta. El «real» és el tangible, allò que es pot calcular i agafar amb la mà. En la seva conversió, Newman reconeix que les coses són precisament al revés: que Déu i l'ànima, l'ésser mateix de l'home a nivell espiritual, constitueix allò que és veritablement real, allò que val. Són molt més reals que els objectes

que es poden tocar. Aquesta conversió significa un gir copernicà. Allò que fins al moment apareixia com a irreal i secundari es revela com a veritablement decisiu. Quan s'esdevé una conversió com aquesta, no canvia simplement una teoria, sinó la forma fonamental de la vida. Tots tenim sempre necessitat d'aquesta conversió: llavors estem en el camí just.

La consciència era la força motriu que impulsava Newman cap al camí de la conversió. Però què s'entén amb això? En el pensament modern, la paraula *consciència* significa que en matèria de moral i de religió, la dimensió subjectiva, l'individu, constitueix l'última instància de la decisió. Es divideix el món en l'àmbit del que és objectiu i el que és subjectiu. Al que és objectiu pertanyen les coses que es poden calcular i verificar per mitjà d'un experiment. La religió i la moral escapen a aquests mètodes i per tant estan considerades com a àmbit del que és subjectiu. Aquí no hi ha, en última anàlisi, criteris objectius. L'última instància decisiva seria, per tant, només el subjecte, i amb la paraula *consciència* s'expressa precisament això: en aquest àmbit pot decidir només el subjecte, l'individu amb les seves intuïcions i experiències. La concepció que Newman té de la consciència és diametralment oposada. Per a ell *consciència* significa la capacitat de veritat de l'home: la capacitat de reconèixer en els àmbits decisius de la seva existència, religió i moral, una veritat, la veritat. La consciència, la capacitat de l'home per reconèixer la veritat, li imposa al mateix temps el deure d'encaminar-se cap a la veritat, de cercar-la i de sotmetre-s'hi allí on la trobi. Consciència és capacitat de veritat i d'obediència en relació amb la veritat, que es mostra a l'home que cerca amb cor obert. El camí de les conversions de Newman és un camí de la consciència, no un camí de la subjectivitat que s'afirma, sinó, al contrari, de l'obediència a la veritat que pas a pas se li obria. La seva tercera conversió, la del catolicisme, li exigia abandonar gairebé tot el que li era estimat i apreciat: els seus béns i la seva professió; el seu títol acadèmic, els vincles familiars i molts amics. La renúncia que l'obediència a la veritat, la seva consciència, li demanava, anava més enllà. Newman va ser sempre conscient de tenir una missió per a Anglaterra. Però en la teologia catòlica del seu temps, la seva veu difícilment podia ser escoltada. Era massa estranya en relació amb l'estil dominant del pensament teològic i també de la pietat. El mes de gener de 1863 va escriure en el seu diari aquestes frases commovedores: «Com a protestant, la meua religió em semblava mísera, però no la meua vida. I ara, com a catòlic, la meua vida és mísera, però no la meua religió.» Encara no havia arribat l'hora de la seva eficàcia. En la humilitat i la foscor de l'obediència, ell va esperar fins que el seu missatge pogués ser utilitzat i comprès. Per a sostenir la identitat entre el concepte que Newman tenia de consciència i la moderna comprensió subjectiva de la consciència, s'acostuma a fer referència a aquelles paraules seves, segons les quals —en el cas d'haver de pronunciar un brindis—, ell hauria brindant abans per la consciència i després pel Papa. Però en aquesta afirmació, *consciència* no significa l'obligatorietat última de la intuïció subjectiva. És expressió del caràcter accessible i de la força vinculant de la veritat: en això es fonamenta la seva primacia. Al Papa se li pot dedicar el segon brindis, perquè la seva tasca és exigir obediència respecte a la veritat.

He de renunciar a parlar dels viatges tan significatius a Malta, a Portugal i a Espanya. En ells s'ha fet visible novament que la fe no és quelcom del passat, sinó

una trobada amb el Déu que viu i actua ara. Ell ens compromet i s'oposa a la nostra peresa, però precisament per això ens obre el camí cap a l'alegria veritable.

Excita, Domini, potentiam tuam, et veni! Hem començat amb la invocació de la presència del poder de Déu en el nostre temps i l'experiència de la seva absència aparent. Si obrim els nostres ulls en retrospectiva precisament cap a l'any que arriba al seu final, es pot veure que encara avui la potència i la bondat de Déu són presents de moltes maneres. Així tots tenim motius per a donar-li gràcies. Amb l'agraïment al Senyor renovo la meva gratitud a tots els col·laboradors: ¡Tant de bo ens concedeixi Déu a tots un sant Nadal i ens acompanyi amb la seva bondat en l'any que ve!

Confio aquests desitjos a la intercessió de la Mare de Déu santa, mare del Redemptor, i a tots vosaltres i a la gran família de la cúria romana imparteixo de cor la benedicció apostòlica. Bon Nadal.

MISSATGE

'Urbi et Orbi' de Nadal

«VERBUM CARO FACTUM EST» – 'LA PARAULA S'HA FET CARN' (Jn 1,14).

Benvolguts germans i germanes que m'escolteu a Roma i arreu del món, us anuncio amb goig el missatge del Nadal: Déu s'ha fet home, ha vingut a habitar entre nosaltres. Déu no és lluny: és a prop, més encara, és l'«Emmanuel», el Déu-amb-nosaltres. No és un desconegut: té un rostre, el de Jesús.

És un missatge sempre nou, sempre sorprenent, perquè supera les nostres esperances més audaces, especialment perquè no és només un anunci: és un esdeveniment, un succés que testimonis fiables han vist, sentit i tocat en la persona de Jesús de Natzaret. En ser amb ell, observant el que fa i escoltant les seves paraules, han reconegut en Jesús el Messies; i, veient-lo ressuscitat després d'haver estat crucificat, han tingut la certesa que ell, home veritable, era al mateix temps Déu veritable, el Fill unigènit vingut del Pare, ple de gràcia i de veritat (cf. Jn 1,14).

«La Paraula s'ha fet carn.» Davant aquesta revelació, torna a sorgir un cop més en nosaltres la pregunta: Com és possible? La Paraula i la carn són realitats oposades; com pot convertir-se la Paraula eterna i omnipotent en un home fràgil i mortal? Només hi ha una resposta: l'Amor. El qui estima vol compartir-ho tot amb l'estimat, vol estar-hi unit, i la Sagrada Escripura ens presenta precisament la gran història de l'amor de Déu pel seu poble, que culmina en Jesucrist.

En realitat, Déu no canvia: és fidel a ell mateix. Aquell que ha creat el món és el mateix que ha cridat Abraham i que ha revelat el seu Nom a Moisès: «Jo sóc el qui sóc», «el Déu d'Abraham, el Déu d'Isaac i el Déu de Jacob», «Déu compassiu i benigne, lent per al càstig, fidel en l'amor» (Ex 3,14-15; 3,6; 34,6). Déu no canvia, des de sempre i per sempre és Amor. És en ell mateix comunió, unitat en la Trinitat, i cadascuna de les seves obres i paraules tendeixen a la comunió. L'encarnació és el cim de la creació. Quan, per la voluntat del Pare i per l'acció de l'Esperit Sant, es va formar en el ventre de Maria Jesús, Fill de Déu fet home, la creació va aconseguir el seu cim. El principi ordenador de l'univers, el Logos, va començar a existir en el món, en un temps i en un lloc.

«La Paraula s'ha fet carn.» La llum d'aquesta veritat es manifesta a qui l'acull amb fe, perquè és un misteri d'amor. Només aquells que s'obren a l'amor són coberts per la llum del Nadal. Així va ser en la nit de Betlem, i així també ho és avui. L'encarnació del Fill de Déu és un esdeveniment que ha ocorregut en la història, però que al mateix temps la supera. En la nit del món s'encén una nova llum, que es deixa veure per als ulls senzills de la fe, del cor mansuet i humil de qui espera el Salvador. Si la veritat fos només una fórmula matemàtica, en cert sentit s'imposaria per ella mateixa. Però si la Veritat és Amor, demana la fe, el «sí» del nostre cor.

I efectivament, què cerca el nostre cor si no una Veritat que sigui Amor? La cerca el nen, amb les seves preguntes tan desarmants i estimulants; la cerca el jove, que necessita trobar el sentit profund de la seva vida; la cerca l'home i la dona en la seva maduresa, per a orientar i recolzar el compromís en la família i en el treball; la cerca la persona anciana, per a fer complir l'existència terrenal.

«La Paraula s'ha fet carn.» L'anunci del Nadal és també llum per als pobles, per al camí conjunt de la humanitat. L'«Emmanuel», el Déu-amb-nosaltres, ha vingut com a Rei de justícia i de pau. El seu Regne —ho sabem— no és d'aquest món, això no obstant, és més important que tots els regnes d'aquest món. És com el llevat de la humanitat: si faltés, desapareixeria la força que porta al desenvolupament veritable, a l'impuls per col·laborar pel bé comú, al servei desinteressat del proïsme, a la lluita pacífica per la justícia. Creure en el Déu que ha volgut compartir la nostra història és un estímul constant a comprometre-s'hi, fins i tot entre les seves contradiccions. És motiu d'esperança per a tots aquells la dignitat dels quals és ofesa i violada, perquè aquell que ha nascut a Betlem ha vingut a alliberar l'home de l'arrel de qualsevol esclavatge.

Que la llum del Nadal resplendeixi novament en aquella Terra on Jesús ha nascut i inspiri israelites i palestins a cercar una convivència justa i pacífica. Que l'anunci consolador de l'arribada de l'Emmanuel alleugi el dolor i conforti en les proves les estimades comunitats cristianes de l'Iraq i de tot l'Orient Mitjà, donant-los coratge i esperança per al futur, i animant els responsables de les nacions a una solidaritat efectiva amb elles. Que es faci això també en favor dels qui encara pateixen per les conseqüències del terratrèmol devastador i per la recent epidèmia de còlera a Haití. I que tampoc s'oblidi els qui a Colòmbia i a Veneçuela, així com també a Guatemala i a Costa Rica, han estat afectats per calamitats naturals recents.

Que el naixement del Salvador obri perspectives de pau duradora i d'autèntic progrés a les poblacions de Somàlia, del Darfur i de Costa d'Ivori; que promogui l'estabilitat política i social a Madagascar; que porti seguretat i respecte dels drets humans a l'Afganistan i al Pakistan; que impulsi el diàleg entre Nicaragua i Costa Rica; que afavoreixi la reconciliació a la Península coreana.

Que la celebració del naixement del Redemptor reforci l'esperit de fe, de paciència i de fortalesa en els fidels de l'Església a la Xina continental, perquè no es desanimin per les limitacions a la seva llibertat de religió i de consciència i, perseverant en la fidelitat a Crist i a la seva Església, mantinguin viva la flama de l'esperança. Que l'amor del Déu-amb-nosaltres atorgui perseverança a totes les comunitats cristianes que pateixen discriminació i persecució, i inspiri els líders

polítics i religiosos a comprometre's pel ple respecte de la llibertat religiosa de tothom.

Estimats germans i germanes, «la Paraula s'ha fet carn», ha vingut a habitar entre nosaltres, és l'Emmanuel, el Déu que se'ns ha fet proper. Contemplem plegats aquest gran misteri d'amor, deixem que ens il·lumini el cor la llum que llueix a la cova de Betlem. Bon Nadal a tots!

25 de desembre de 2010

VINS DE MISSA

DE MULLER, S. A

CASA FUNDADA EL 1851

Medalla d'Or a l'Exposició Vaticana de 1888 (S.S. Lleó XIII)
Proveïdors de SS.SS. Pius X, Benet XV. Pius XII i Joan XXIII
GARANTIA D'ABSOLUTA PURESA I D'EXQUISIDA QUALITAT

Camí Pedra Estela, 34 - 43205 REUS (Tarragona)
Tels.: 977 75 74 73 - 977 75 62 65 - Fax 977 77 11 29

DUES EMPRESES, DUES GENERACIONS UN SOL SERVEI

RIFER

◀ ROCAFER ▶

CAMPANES RELLOTGES MEGAFONIA

C/ Canonge Dorca, 37
Tel. 972 22 01 55
17005 Girona
www.rifersl.com

C/ Llull, 321 Edifici Cinc 22@
Tel. 93 311 72 01
08019 Barcelona
info@rocafer.com

Delegació Terrassa
Tel. mòbil 616 90 90 01
Terrassa
info@rifersl.com

